

Běláhradské listy

Vydáno 24. 5. 2013 • Ročník XIII • Cena 16 Kč

3 / 2013

10-11

Ve Finsku se každý směje

12-13 Zahraniční studenti na bělohradském zámku

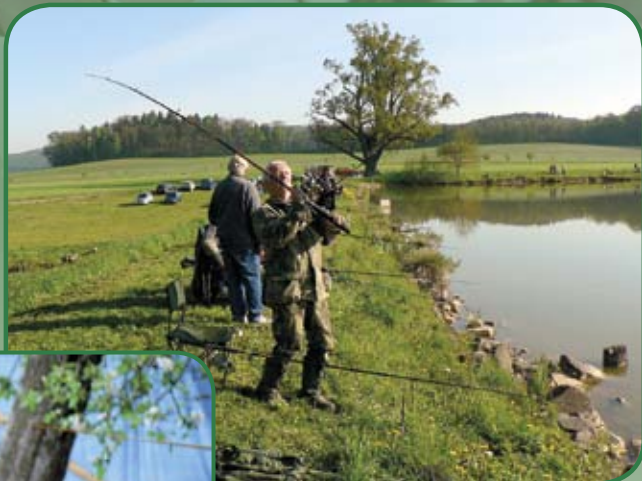
16-17

Erbenova stezka

22

Vysvěcení zvonu v Lánech

Objektivem Bělohradských listů

BĚLOHRADSKÉ LISTY

Časopis Bělohradu a okolí 3/2013

- 2 **OBJEKTIVEM
BĚLOHRADSKÝCH LISTŮ**
- 3 **FEJETON**
(JIRÍ VACEK)
- 4 **ZEPTALI JSME SE ZA VÁS**
- 5 **STAROSTA ODPOVÍDÁ
ZM INFORMUJE**
- 6 **BĚLOHRADSKÁ KVÍTKA**
(ALENA FLÉGLOVÁ)
- 7 **VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ
V LÁZNÍCH BĚLOHRADĚ**
(SIMONA ČERNÁ)
- 8-9 **ČTENÍ O VÝSTAVĚ A VÝSTAVBĚ,
LIDECH A PODHŮŘÍ**
(JIRÍ VACEK)
- 10-11 **VE FINSKU SE KAŽDÝ SMĚJE**
(PAVEL ČELIŠ)
- 12-13 **ZAHRAŇIČNÍ STUDENTI
NA BĚLOHRADSKÉM ZÁMKU**
(JAROSLAV KUGLER)
- 14-15 **MÍSTNÍ NÁZVY
V PROSTŘEDNÍ NOVÉ VSI**
(JOSEF ŠPŮR, EDUARD ČELIŠ)
- 16-17 **NAUČNÁ STEZKA K. J. ERBENA**
(ANTONIE VANÍŠOVÁ)
- 18 **Z DOPISŮ ČTENÁŘŮ**
- 19 **UDÁLOSTI – ZAJÍMAVOSTI**
- 20 **BĚLOHRADSKÁ KULTURISTIKA**
(FILIP SIMON)
- 21 **GASTON**
(EDUARD ČELIŠ)
- 22 **ZVONEK**
(LADISLAV STUHLÍK)
- 23 **KAPLIČKY NA BĚLOHRADSKU
– KAPLIČKA V LÁNECH**
(LADISLAV STUHLÍK)

FOTOGRAFIE NA OBÁLCE

STRANA 1
VÁCLAV LEJDAR, LADISLAV STUHLÍK
NA ZAHŘÁDCE

STRANA 24
LADISLAV STUHLÍK
U HUŠKŮ

MIMOŘÁDNÉ LETNÍ ČÍSLO
BĚLOHRADSKÝCH LISTŮ
VYJDE 21. 6. 2013

Bělohradské listy
Vydává Město Lázně Bělohrad
Vychází jako dvouměsíčník
Redakční rada: Ladislav Stuhlík (šéfredaktor), Eduard Čeliš, Alena Fléglová, Hana Friedrichová, Svatopluk Hrnčíř, Václav Lejdar, Iva Plecháčová, Josef Špůr, Ing. Pavel Šubr, Mgr. Antonie Vaníšová.
Povoleno MK ČR pod č. E 10901
Adresa: **Město Lázně Bělohrad**
Městské kulturní středisko,
Barákova 3, 507 81 Lázně Bělohrad
Telefon: 739 629 482, Fax: 493 792 484
E-mail: mks@lazne-belohrad.cz
Grafika, sazba a tisk: tiskárna ARPA,
Kotkova 792, Dvůr Králové n. L.

KONEC TELEFONÁTU

Často se stává, že zazvoní telefon a sladký hlas se vám začne vnučovat. Zde je pět návodů, jak se slušně a rychle telefonního agenta zbavit.

A: (*Agent*) Dobrý den, máte pro mne chvilíčku čas? Tady Jana Kolaříková ze společnosti Levitel. Chtěla bych vás upozornit na výhodnou nabídku naší společnosti pro levné telefonování. Pro solidnost celý hovor bude monitorován. Nebude trvat déle než pět minut. Jste majitelem pevné linky?

B: (*Učastník*) Nevím.

A: Kdo je tam?

B: Tady jsem já, kdo je tam, nevím.

A: Promiňte, s kým mluvím?

B: Se mnou.

A: Můžete někoho zavolat k telefonu, je někdo u vás doma?

B: Je, Evža

A: Můžete Evžu zavolat?

B: Můžu. Evžo, k noze!

A: Dobrý den... až po linky?

B: Já vám nerozumím.

Mluvte prosím pomalu a zřetelně.

A: *Mluví zvolna:* Dobrý den... až po linky?

B: **Můžete mi to jméno hláskovat?**

A: Josef, Antonín, Neruda, Antonín, Karel, Otakar, Ludvík, Adam, Rudolf s háčkem, Ivan s čárkou, Karel, Otakar, Václav, Adam s čárkou.

B: **Jana Kolaříková?**

A: Ano, Kolaříková.

B: **Tak takový tu nikdo není.**

A: Dobrý den... až po linky?

B: Říkáte Kovaříková, že vy jste z Loun a máte tam na náměstí na rohu pekařství, ale počkejte, vždyť ti Kovaříkovi mají jen dva kluky a žádný už v Lounech není. Ten jeden je v Klatovech a ten druhý také někde na jižní Moravě.

A: Vy jste se přeslechl, ne Kovaříková, ale Kolaříková.

B: No proto, tak to budete těch Kolaříků od nádraží, manželka jejich syna. Nebo počkejte, vy nebudete manželka, ale, no jo, vy budete sestra toho Kolaříka od nádraží. Nejste taková malá, při těle a do zrzava?

Haló, haló. To jsou teď lidi, nejdříve něco chce a pak, když se člověk snaží pomoci, tak zavěsí.

A: Dobrý den... až po linky?

B: **Promiňte, co to znamená to mení..., menoritování?**

A: To znamená, že celý rozhovor, vše bude zaznamenáno a bude možné ho kdykoliv přehrát.

B: **Ale to budou zaznamenávána jen vaše slova.**

A: Ne, i vaše slova budou zaznamenávána, samozřejmě, vaše slova nás zajímají.

B: **Podívejte se, to jsou věci. Že se zaznamenává u vás, to chápu, ale že se zaznamená i to, co řeknu já, tady, když tu se mnou nikdo není, no to je opravdu něco! A zaznamená se skutečně všechno, víte, někdy v televizi také zaznamenávají a sem tam to zapíská.**

A: Ne, to u nás nehrozí.

B: **Bude zaznamenáno i třeba když řeknu „hovno“?**

A: Zděšeně a rozpačitě: Ano, bude.

B: **Hovno, hovno, hovno, hovno!**

A: Dobrý den... až po linky?

B: **Něco jsem si koupil.**

A: Jakého máte operátora?

B: **Takového černého, lesklého, na jedné straně má tlačítka. S fotoaparátem.**

A: Ale ne, voláte také do cizích sítí.

B: **Volám jen do cizích sítí, přece nebudu volat sám sobě, to dá rozum!**

A: Kolik provoláte?

B: **Za měsíc nebo za rok?**

A: Třeba za měsíc.

B: **Tak to bude pár korun, za rok by to bylo víc.**

A: Tedy jinak. Kolik vás stojí telefon za měsíc?

B: **Mě to nestojí nic, za mne to platí naši... Haló, haló. Zavěsila.**

Jiří Vacek

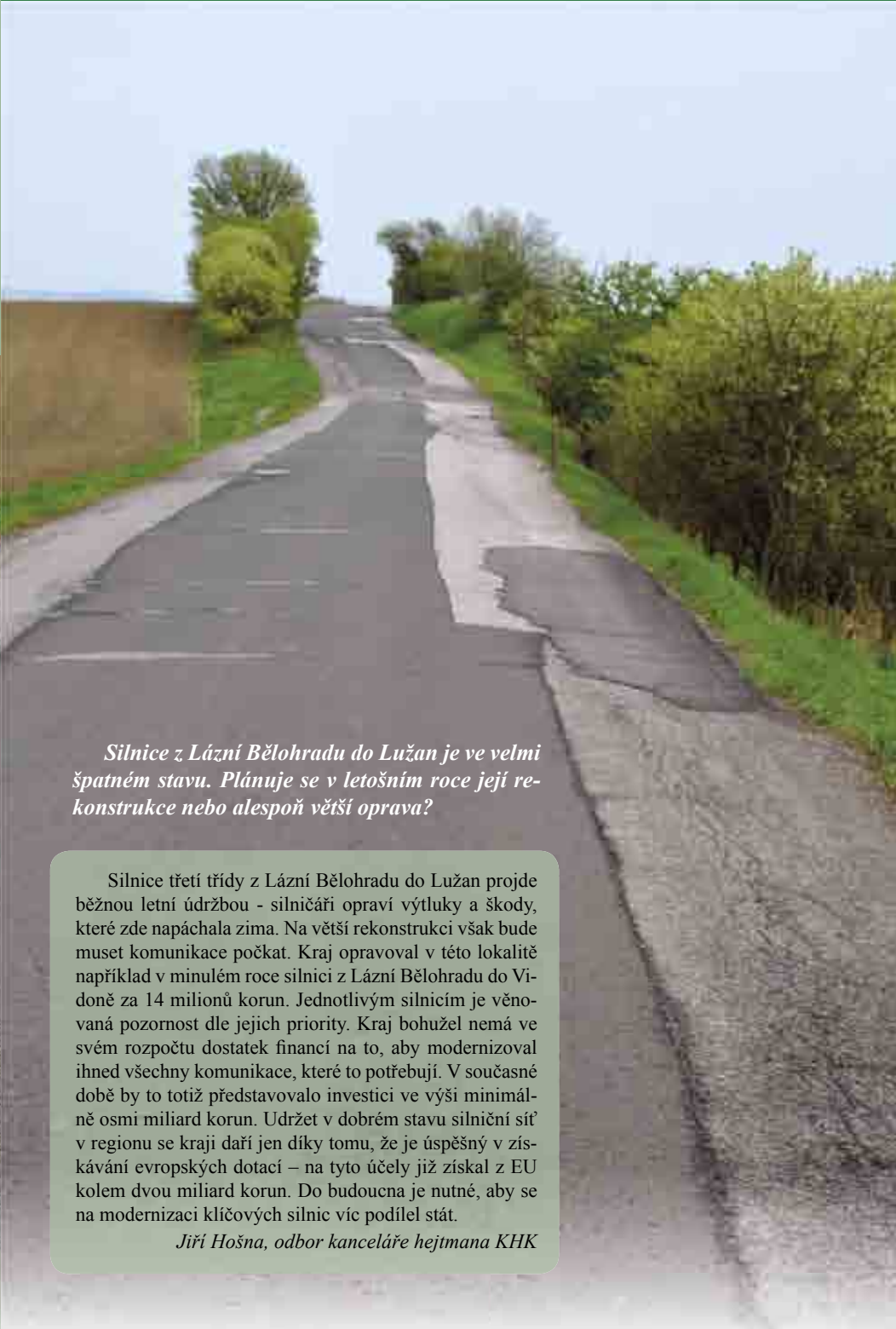
Zeptali jsme se za vás

V posledních měsících jednali představitelé Svazu měst a obcí s vládou České republiky o pokračování reformy veřejné správy. Ministerstvo vnitra totiž začalo připravovat koncepci, podle které mělo dojít ke zrušení státní správy (matriky, stavební úřady,...) na obcích II. typu (např. Lázně Bělohrad, Kopidlno, Sobotka, Chlumeck nad Cidlinou, atd.). O způsobu pokračování reformy informoval předseda vlády Petr Nečas předsedu Svazu měst a obcí Dana Jiránka dopisem z 25. února 2013, který přetiskujeme v plném znění.

Vážený pane předsedo,
odpovídám na Váš dopis, v němž vyjadřujete nesouhlas s Koncepcí dokončení reformy veřejné správy. Jak vyplynulo ze společného jednání vlády s představiteli Svazu měst a obcí České republiky uskutečněného ve středu dne 30. ledna 2013, oba považujeme za podstatné zachování dostupnosti služeb občanům a shodujeme se, že není reálný důvod pro plošné rušení stavebních a matričních úřadů a odebrání dalších kompetencí výkonu státní správy obcím I. a II. typu. Reformní kroky je však možné realizovat až na základě důkladně zpracované analýzy stavu dosavadního výkonu veřejné správy. Je potřeba tedy vytvořit dostatečné podklady pro další diskuzi o dokončení reformy veřejné správy, kde je zásadní dokončit sběr validních údajů o činnosti každého orgánu veřejné moci. Základem pro tuto činnost je zavedení systému Základních registrů veřejné správy a postupná implementace sběru validních, zejména procesních a ekonomických údajů o výkonu každé konkrétní agendy veřejné správy s využitím zpracovaných procesních modelů jednotlivých agend, z nichž vyplyne i nákladovost konkrétních činností. Důležité v současném období je proto zajistit vzájemné konsensuální prostředí pro dopracování strategických cílů, jejichž platnost bude podpořena analytickými materiály a které zabezpečí dlouhodobou platnost přijatých závěrů podpořených celým politickým spektrem. Toto prostředí by mělo zabezpečit stabilitu, vyváženost a smysluplnost celé veřejné správy. Upozorňuji však, že oblast veřejné správy, jejího optimálního nastavení, zajištění efektivity kvality by neměla být předmětem politických či zájmových bojů, ale vzhledem k jejímu celospolečenskému významu a zásadním dopadům na život každého občana či podnikatele, by měla být řešena výhradně na základě odborných, jasně argumenty podložených údajů, statistik a validních a nespochybnitelných dat. Proto očekávám otevřenou diskuzi všech zainteresovaných, kteří budou respektovat validní podklady a také vývoj požadavků na veřejnou správu směrem k proklientsky orientovaným službám. Vážený pane předsedo, z našeho společného jednání jsem nabyl přesvědčení, že naše základní filosofie v této věci se shoduje, a věřím, že dojdeme ke společně přijatelnému řešení.

S úctou

Petr Nečas,
předseda vlády České republiky

Silnice z Lázní Bělohradu do Lužan je ve velmi špatném stavu. Plánuje se v letošním roce její rekonstrukce nebo alespoň větší oprava?

Silnice třetí třídy z Lázní Bělohradu do Lužan projde běžnou letní údržbou - silničáři opraví výtluky a škody, které zde napáchala zima. Na větší rekonstrukci však bude muset komunikace počkat. Kraj opravoval v této lokalitě například v minulém roce silnici z Lázní Bělohradu do Vidoně za 14 milionů korun. Jednotlivým silnicím je věnována pozornost dle jejich priority. Kraj bohužel nemá ve svém rozpočtu dostatek financí na to, aby modernizoval ihned všechny komunikace, které to potřebují. V současné době by to totiž představovalo investici ve výši minimálně osmi miliard korun. Udržet v dobrém stavu silniční síť v regionu se kraji daří jen díky tomu, že je úspěšný v získávání evropských dotací – na tyto účely již získal z EU kolem dvou miliard korun. Do budoucna je nutné, aby se na modernizaci klíčových silnic víc podílel stát.

Jiří Hošna, odbor kanceláře hejtmana KHK

Jak se dotkne omezování autobusových spojů města Lázní Bělohradu?

Na lince Jičín – Lázně Bělohrad je navrhováno zrušení spoje 630076/25 jedoucího z Jičína v 16.45 do Pečky (příj. 17.34) v úseku Lázně Bělohrad – Pecka. V opačném směru je navrhováno zrušení spoje 630076/28 v úseku Pecka – Lázně Bělohrad (nyní odjezd z Pečky v 17.35). Na lince Lázně Bělohrad – Miletín bude omezen provoz dopoledních spojů. Spoje 630049/12 Lázně Bělohrad (12.31) – Miletín (12.48) a 630049/13 Miletín (9.50) – Lázně Bělohrad (10.20) budou provozovány pouze v pondělí, středu a pátek. Spoj 630049/13 nebude zajišťovat z důvodu minimálního využití do obcí Borek a Vřesník. Zatímco v roce 2009 najezdily linkové autobusy po Královéhradeckém kraji přes 14 milionů kilometrů, vloni už to bylo bezmála 19 milionů kilometrů. Rostoucí nabídka autobusových spojů však cestující nevyužívali. Kraj proto musí nárůst autobusových linek letos zlomit. Přestože se autobusová doprava v kraji letos omezí, stále bude pasažérům v kraji sloužit o více než 2 miliony kilometrů autobusových spojů více oproti roku 2009.

Jiří Hošna, odbor kanceláře hejtmana Královéhradeckého kraje, foto: Ladislav Stuchlík

Starosta odpovídá

Chtěla bych se informovat o nákupu zvukové aparatury pro dechovou hudbu Javorka. Dočetla jsem se, že jste odsouhlasili nákup zvukového aparátu pro dechovou hudbu Javorka a jako důvod bylo napsáno „lepší ladění“. Částka pro tuto techniku byla uvedena 70 000,- Kč. Můžete se k tomu vyjádřit?

Dechová hudba Javorka vznikla v roce 1993 na podnět města, protože ve městě historicky vždy dechová hudba působila a k městu patřily a patří i letní promenádní koncerty dechových hudeb v Bažantnici. V roce 1996 zakoupilo Městské kulturní středisko hudební aparaturu v ceně 70.000 Kč, kterou zapůjčilo dechové hudbě Javorka, která se zároveň zavázala odehrát ročně v Lázních Bělohradě 2 koncerty zdarma. Město také poskytovalo Javorce roční příspěvky ve výši 5.000 až 10.000 Kč, mimořádně poskytlo i příspěvek na oblečení členů hudby (cca 25.000 Kč). Hudební aparatura je ale po 17 letech používání ve špatném stavu, je zastaralá a vyžaduje neustálé opravy. Javorka ji už prakticky nemůže používat, a proto v loňském roce požádala město o zakoupení nové aparatury. Pro zajímavost nabídky na kompletní ozvučení dechové hudby se pohybují kolem 200.000 Kč. Na jednání zastupitelstva města se o nákupu aparatury diskutovalo se závěrem navýšit rozpočet Městského kulturního střediska o 70.000 Kč na nákup hudební aparatury, která bude zapůjčena dechové hudbě Javorka. Zároveň ve smlouvě s dechovou hudbou Javorka bude uvedeno, že tato odehrává ročně 3 koncerty pro potřeby MěKS zdarma. Dechové hudby si účtují za koncert částku kolem 5.000 Kč, dá se tedy říct, že za necelých 5 let si Javorka tuto částku „odehrává“. O „lepší ladění“ se nikde nepíše. Je ale škoda, že v dechové hudbě Javorka nehraje více místních hudebníků jako tomu bývalo u bělohradských dechovek v minulosti.

Na webových stránkách města sleduji v rubrice „Zed’ nářků“ diskusi o výstavbě fotbalových kabin. Můžete vysvětlit, jak to vlastně s fotbalovými kabinami je a kolik peněz skutečně město Lázně Bělohrad dává na podporu sportu?

Město se zhruba před 10 lety z velké části podílelo na výstavbě tréninkového fotbalového hřiště u Bažantnice, které je na pozemku města a město ho TJ Lázně Bělohrad pronajímá. Tehdy jsme uvažovali o převodu veškerých sportovišť na město podobně jako je tomu v řadě jiných měst. Fotbalisté ale už tehdy řešili nevyhovující stav kabin. Protože TJ a neziskové organizace mají lepší podmínky než města při získávání dotací z MŠMTV, převod se neuskutečnil a TJ připravila v roce 2006 projekt rekonstrukce a dostavby fotbalových kabin a několik let žádala, bohužel neúspěšně, o dotaci. V roce 2012 na podzim požádal FK Lázně Bělohrad – Pecka město o příspěvek ve výši 4 miliony Kč (rozložený do 2 let) na tuto rekonstrukci a dostavbu kabin. Fotbalisté předpokládali, že akci stavební firmou oceněnou na cca 8 mil. Kč zvládnou svépomocí a 4 miliony Kč použijí na nákup materiálu a další práce,

kteří by nemohli provést svépomocí. Zastupitelé rekonstrukci kabin podpořili a do rozpočtu města pro rok 2013 zahrnuli rezervu 1,5 mil. Kč na tuto akci. Při projednávání smlouvy s TJ na poskytnutí tohoto příspěvku s právníkem jsme ale narazili na řadu problémů (sankce při nezakládání stavby v termínu, princip „de minimis“, záruky...), takže jako vhodnější způsob realizace akce se ukázal převod kabin na město a převzetí investiční akce městem. Zastupitelé ale chtěli posoudit, zda by projekt z roku 2006 nebylo možné zlevnit. Po konzultaci s architektem dospěli k závěru nechat zpracovat novou projektovou dokumentaci, v níž navrhovanou nástavbu na současné kabiny (1. patro) nahradí přízemní přístavba. Stavba by měla být levnější a i praktičtější při jejím využívání. V současné době se tato dokumentace zpracovává.

Město by mělo mít od roku 2013 vzhledem k novele zákona o rozpočtovém určení daní podstatně vyšší daňové příjmy proti předcházejícím rokům a tyto prostředky využije především na investiční akce. Pro rok 2014 jsme již získali dotace na výstavbu vodovodu a kanalizace v Brtvi a na zateplení mateřské školy v Bělohradě. Prioritou města budou proto zřejmě tyto akce a zastupitelé budou při projednávání a schvalování rozpočtu na rok 2014 posuzovat důležitost dalších akcí a mezi nimi i rekonstrukce a dostavby fotbalových kabin.

Co se týče financování sportu, tak v diskusi na webu města je informace, že město přispívá na sport částkou 500.000 Kč. To je ale pouze letošní příspěvek Tělovýchovné jednotě Lázně Bělohrad. Město dále přispívá 100.000 Kč T.J. Sokol Lázně Bělohrad, 150.000 Kč na údržbu sportovišť, 30.000 Kč na podporu talentova-

ných bělohradských sportovců působících v jiných klubech (SKP JUDO Jičín, AC TJ Jičín, Klub biatlonu Jilemnice), 10.000 Kč TJ Sokol Lázně, finančně podporuje i další akce – např. hradí sanitu při Podkrkonošském maratonu či přispívá na mimořádné sportovní akce. Město zajišťuje pro sport a tělovýchovu i další údržbu a přípravu sportovišť pracovníky technických služeb, jde třeba o sekání trávy na fotbalových hřištích a na dalších sportovištích, pomoc při přípravě sportovních akcí, přípravu kluziště za sokolovnu, atd. Přímá finanční podpora sportovních klubů je tedy zhruba 800.000 Kč, město navíc provozuje sportoviště za základní školou a tenisovou halu, které jsou v majetku města. Domnívám se, že podpora sportu v našem městě není malá.

Pavel Šubr, foto: Ladislav Stuchlík

ZM informuje

Další zasedání zastupitelstva města se uskutečnilo **20. března 2013** v kulturním sále hotelu Grand společnosti Lázně Bělohrad a.s. Zastupitelé se zabývali nákupem a prodejem nemovitostí, schválili zadání projektové dokumentace na rekonstrukci a dostavbu fotbalových kabin a rozpočtové opatření č. 2/2013. Vzali na vědomí zprávu o bezpečnostní situaci v teritoriu působnosti OO Policie ČR Nová Paka a města Lázně Bělohrad, zvolili místostarostu Jiřího Bičistě jako zástupce města na valnou hromadu společnosti VOS, a.s. Jičín, vzali na vědomí zprávu finančního a kontrolního výboru a zprávu o průběhu projednávání územního plánu města.

Pavel Šubr

BĚLOHRADSKÁ KVÍTKA

Co ůech to muzikant

řikávalo se o příslušnících
našeho národa.

- 1) **Adam Krupka** - klavír a zobcová flétna (hraje 5 let)
- 2) **Jakub Jaroš** - housle (hraje 5 let)
- 3) **Matěj Flégl** - kytara (hraje 6 let)
- 4) **Tomáš Sucharda** - zobcová flétna (hraje 3/4 roku)
- 5) **Markéta Sállová** - housle (hraje 9 let)
- 6) **Jaroslav Šturma** - housle a kytara (hraje 9 let)
- 7) **Tereza Blimová** - zpěv a zobcová flétna (zpívá 7 let, hraje 5 let)
- 8) **Tomáš Vajdl** - zobcová flétna (hraje 5 let)

1) Jak jste se k hraní dostali, co bylo tím prvním impulsem? Máte v rodině ně- jakého muzikanta?

- * **Tomáš V.** - Sestra Pavlína taky hrála na flétnu a tatka hraje na klávesy v bělohradské skupině Meteor. No a mě k tomu donutila máma.
- * **Adam** - Mamka hrála taky na klavír a brácha hraje na flétnu. Mně mamka řekla, ať si to jdu aspoň zkusit a mně se to tak zalíbilo, že jsem začal hrát.
- * **Jakub** - U mě v rodině hraje teta na housle a s mamkou jsem hodně jezdil na koncerty.
- * **Matěj** - Jednou jsme byli u jedněch známých na víkend na badmintonovém klání a večer jsme šli posedět do hospůdky. Tam nádherně hráli a zpívali tři kytaristi a to bylo tak úžasný, že jsem se rozhodl, že chci taky umět hrát na kytaru.
- * **Jára** - Tak mě k tomu vlastně přivedly Vánoce. Když jsem chodil ještě do školky, tak jsem pod stromček dostal takový plastový housle na baterky. Už můj praděda hrál na housle, mamka to taky zkoušela, ale ty to prej moc nešlo, no a já hraju už od školky.
- * **Tomáš S.** - Můj bratr hrál na flétnu, ale pak přestal. Donutila mě hrát mamka, aby se ta flétna tam ve skříní jen tak neválela.
- * **Markéta** - U nás hrála babička na housle a teď hraju zase já jí...
- * **Tereza** - Mamka, když byla v mém věku, tak hrála na akordeon. Mě přemluvila tak trošku paní učitelka Vernerová, jestli bych to s nima nechtěla zkusit.

2) Jaké úspěchy máte za sebou a kde jste už vystupovali?

- * **Tereza** - V první třídě jsem vystupovala v zámeckém parku na Školní akademii a Slavnostech písní a tanců. Také jsem byla vystupovat s hoříckým sborem v Pardubicích a Hradci a reprezentuju naši školu na Novopackém slavičkovi.
- * **Markéta** - Vyhrála jsem dvakrát školní kolo ve hře na housle.
- * **Jára** - Okresní kola v Hořicích jsem vyhrával. A taky jsem jednou hrál na svatbě a na pohřbu. Babičky jedna moc dobrá kamarádka vždycky říkála: „Až jednou umřu, tak mi zahraješ u rakve!“ Tak jsem jí zahrál...
- * **Matěj** - V Hořicích na okresním kole jsem byl první a v kraji třetí. A jinak zajímavý zážitek byl, když jsem hrál na zahájení výstavy ve Fričově muzeu.
- * **Jakub** - Já jsem byl v Hořicích první a na kraji třetí.
- * **Adam** - Byl jsem druhý na okresní soutěži v Jičíně.
- * **Tomáš V.** - Soutěži se neúčastňuju a jinak jsem pískal u rozsvěcení vánočního stromku a na Akademii v parku.

3) Jaké to je vystupovat před publikem? Máte trému a jak s ní bojujete?

- * **Adam** - Já mám před vystoupením vždycky velkou trému, ale když sednu ke klavíru a začnu se soustředit, tak to opadne.
- * **Matěj** - Nemám zas až takovou trému, jenom studený prsty a to se mi pak špatně hraje. Tak jdu vždycky na záchod a pustím si teplou vodu a oni se mi hezky prohřejou.
- * **Jára** - Před vystoupením se mi potěje ruce, ale na podiu mně to nijak nevadí. Jen ty světla jsou nepříjemný, bodají do očí.

Kvalitní a autentická hudba byla důležitou součástí života ještě před půlstoletím, kdy se běžně zpívalo při pracovních činnostech a společenských událostech.

Přestože je dnešní doba plná všudepřítomného a často bohužel nevkusného hudebního smogu, a potřeba vlastního sebevyjádření u lidí všeobecně klesá, najdou se stále děti, pro které je zpěv nebo hra na hudební nástroj velkým koníčkem. O tom, co jim hra na hudební nástroj dává, jsem si byla popovídat s těmito nadějnými muzikanty bělohradské ZŠ.

4) Dle odborných studií, děti, které hrají na hudební nástroj, mají lepší výsledky v matematice a celkově se jim zlepšuje paměť. Pozorujete na sobě nějaké změny, dala vám hudba něco navíc?

- * **Adam** - U mě jo. Já, co jsem začal hrát, tak jsem se zlepšil i v ostatních předmětech, líp se mi to pamatuje.
- * **Jára** - U mě spíš naopak... (smích)
- * **Matěj** - Ne, žádný vedlejší účinky nepozoruju.
- * **Kuba** - Jo, hodně jsem se zlepšil v matematice.
- * **Markéta** - Já hraju už od 1. třídy, takže nic nepozoruju, ale matika mi jde.

5) Jakou hudbu rádi posloucháte, dáváte přednost klasice nebo moderní, máte nějaký vzor?

- * **Tereza** - Poslouchám od každého něco.
- * **Markéta** - Nejnovější popové písničky. Jednou bych chtěla hrát v nějaký kapele.
- * **Jára** - Můj vzor je Jarka Nohavica a Tomáš Klus.
- * **Matěj** - Mám rád Beatles, ty jsou dobrý.
- * **Kuba** - Líbí se mi Šporcl.
- * **Adam** - Já poslouchám hlavně moderní hudbu a jednou bych chtěl bejt tak dobrej, jako paní učitelka Vlačihová a Kuchařová.

6) Doporučili byste ostatním začít se učit hrát na nějaký nástroj, co vám to kromě úspěchů přineslo?

- * **Matěj** - Mně to přineslo kaktus! Vyhrál jsem ho na soutěži... (smích)
- * **Adam** - Ve třídě vždycky chtěj, abych jim něco zahrál, líbí se jim to...
- * **Jára** - Mně to dalo hlavně to, že když nemám co dělat, tak si sednu a hraju na kytaru. Prostě se nenudim.
- * **Tereza** - Mě hraní prostě baví, mám z toho radost!
- * **Kuba** - Je to hodně velké zážitek!

Alena Fléglová,
foto: autorka

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ V LÁZNÍCH BĚLOHRADĚ

V neděli dne 5. května 2013 se konal velký den pro všechny nejmenší „Bělohradáky“. Již tradičně jsme uspořádali vítání občánků, které se koná v obřadní síni zdejšího městského úřadu. Pozvaná miminka s jejich rodiči, prarodiči a ostatními rodinnými příslušníky přivítal starosta města ing. Pavel Šubr spolu s paní Evou Sálovou, která zastupuje Sbor pro občanské záležitosti. Se slavnostní náladou zodpovědně a zkušeně pomohly děti ze základní školy v Lázních Bělohradě pod vedením paní učitelky Mgr. Ivy Krausové. Všichni občanci obdrželi dárkový poukaz v hodnotě 500,- Kč, pamětní list, minci se znakem města, památníček, plyšovou hračku a maminky jsme obdarovali květinou. V Lázních Bělohradě je každé miminko se svými rodiči přivítáno samostatně, aby si mohli vychutnat slavnostní okamžiky se svými nejbližšími.

Privítání byli: Jakub Munzar, Jiří Filjač, Jindřich Ludvík, Michael Dubec, Sofie Kohoutková, Barbora Vítková, Jasmína Beránková, Anna Hofmannová, Mikuláš Král a Nela Tichá.

Velmi nás potěšila hojná účast všech rodinných příslušníků a také milá a velmi přátelská atmosféra v obřadní síni. S potěšením jsme se se všemi miminky a jejich rodiči setkali. Všem touto cestou ještě jednou přejeme hodně štěstí, zdraví a lásky.

*Simona Černá, matrikářka,
foto: Alena Fléglová, Ladislav Stuchlík*

ČTENÍ O VÝSTAVĚ A VÝSTAVBĚ, LIDECH A PODHŮŘÍ

To je název drobného tisku, popisujícího výstavu podkrkonošského kraje v Nové Pace v roce 1947. Pamětníků už mnoho nebude, ale není bez zajímavosti si tuto událost v nedalekém městě připomenout. Přenesme se do doby před šedesáti šesti lety a hledejme, co a jak se za tuto dobu změnilo.

Akce to byla obrovitá. Záštitu převzala vláda republiky Československé a v čestném předsednictvu čteme jména Klement Gottwald, Jan Masaryk, Ludvík Svoboda, Zdeněk Nejedlý a dalších šestnáct jmen, dnes již dávno zapomenutých. Výkonný výbor měl více než třicet odborů, od průmyslu přes obchod, řemesla, zahrádnictví až po skupinu rozhlasovou a tiskovou.

Hlavním těžištěm dění byla výstava výrobků v nových pavilonech a na volné ploše na nově upraveném výstavišti u železniční zastávky, využity byly i tři školní budovy ve městě a jedna dokonce v Lomnici nad Popelkou. Druhou, neméně důležitou složkou byla řada sjezdů. Těch bylo více než dvacet. Všechny čtyři tehdejší politické strany, odboráři, hasiči, zemědělci, ale i hostinstvo severních Čech, zaměstnanci pojišťoven, lékaři župy severních Čech, esperantisté. A další spolky. Téměř všechna tato shromáždění měla obdobnou režii. Příslušní nadšenci se shromáždili u viaduktu či u pivovaru a s hudbou odcházeli na náměstí nebo na výstaviště, kde vyslechli projev. Dnes se nám ani nechce věřit, že se vůbec tolik takových občanů pochoduchtivých našlo. Večer pak proběhl v některém místním sále.

Nebudeme zde procházet celou výstavou ani se účastnit doprovodných pořadů, jen se zaměříme na dvě části knihy. První je seznam vystavovatelů a druhá část inzertní. V nich se podíváme, jak se naše město a jeho občané na výstavě podíleli.

Neprve jeden úsměvný odstavec. V příspěvku Ing. J. Rydvala o zemních úpravách výstaviště čteme: „Přemostění a regulace Brdského potoka si vyžádala spolupráce všech občanů novopackých. Na úpravu terénu byl zapůjčen ministerstvem techniky v Praze stroj dodaný UNRROU, zvaný buldozer. Tím byla práce značně usnadněna.“ Zde vidíme odstup šestašedesáti let. Tehdy nebylo třeba vysvětlovat slovo UNRRA, což byla hospodářská pomoc vítězných mocností válkou zasaženým zemím, ale slovo buldozer. Ještě ke všemu byl tehdy zřejmě ojedinělý kus majetkem přímo ministerstva.

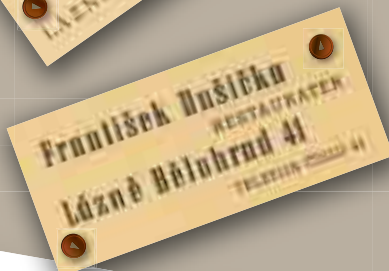
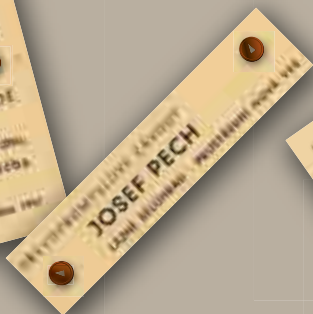
Nyní k seznamu vystavovatelů. Těch bylo celkem 242, z toho pro nás zajímavých jen devět: Crico, nár. správa - dřevoprůmysl, Hamákové bratři, továrna na přístroje, Hospodářské družstvo, Kozel Ant. - tkalcovství, Naxospol - smírkové závody, Pech Josef - kolářství, Propagační komise Lázní Bělohradu, Stejný A. J., Chem. tech. závod, Syrovátko Václav, houslař samouk Brtev.

Inzerátů bylo ke třem stovkám, z toho z našeho města pouhých devatenáct. Oznámení byla buď na celou stranu či na její část, polovinu, čtvrtinu ba i osminu. Po vzhledové stránce dnes vzbuzují rozpačitý úsměv. Jsou pro naše oči skromná, ba jednoduchá. Je to zřejmě tím, že tiskárna Josef Glos, Semily, která publikaci vytiskla, měla velice omezený výběr písma co do tvaru i velikosti. Dnes běžný program na počítači má více než šedesát typů písma ve třech základních tvarech a třiceti velikostech, takže výsledek snažení tehdejších tiskáren je chudý až nudný. Nabízí se myšlenka, zda těch sto čtyřicet stran kromě korektora tiskárny někdo další ještě četl.

Celou stránku zaplatily Smírkové závody Naxospol, kde stálo jen právě toto stručné oznámení, dále byl čtenář seznámen s tím, že: Hasičí přístroje chrání váš majetek spolu i s další nabídkou bratří Hamáků, a na inzerci nešetřil ani továrník Kremlička. Celou stránku zaplnil Bohumil Šolc, mechanická tkalcovna, Horní Nová Ves, Lázně Bělohrad, který upozorňoval, že kancelář má ve Staré Pace. Skutečně jako ozvěna starých časů je stránka Lázní Mlázovic, kde je vypsáno ne méně než dvacet neduhů, které lázně napravují.

Na půl stránky se uvedly Anenské slatinné lázně v Lázních Bělohradě - Zlatý klíč ke zdraví a dodávaly: Proslulá bělohradská slatina léčí úspěšně dnu, reuma, ischias, ženské nemoci. Vodoléčba Telefon 6. Sezona od 15. dubna do 31. října 1947.

Jaroslav Šimon oznamoval, že: Zásoboval dobře ve válce, poslouží i po válce. Jemná a roztomilá nabídka vyzařovala z nabídky Grandhotelu Urban. Poslední oznámení na půl strany přineslo překvapivé zjištění: Co dříve trvalo 12 hodin, dnes jenom 30 minut. Spájecí pasty, spájecí tinktury, zabrušovací pasty, záklopkovací hmoty na láhve, modř na prádlo vyrábí a dodává A. J. Stejný, Chemicko technický závod Lázně Bělohrad. Stánek v hlavní škole, nezapomeňte navštívit.

K návštěvě Bělohradu zvala i jiná půlstránka: Při návštěvě Lázní Bělohradu navštívte restauraci vodoléčebného ústavu Dra J. Janečka. Nájemce Alois Šmíd. Čtvrtinu stránky zaplnili stručnými slovy Květoslav Blažek, dentista, František Dušička, restaurátér a nabídka: Při návštěvě Lázní Bělohradu doporučujeme Lázeňský hotel na náměstí, kde budete dobře obslouženi. Nájemce Miroslav Poner.

Nakonec jednu zvláštnost. Zcela mimořádný inzerát uvedl František Matějka, majitel továrny KVETA, výrobce prášků do pečiva a dalšího potravinářského zboží z Městce Králové. Dirigent ve fraku s rozmáchnutými rukama, v ruce taktovku, pod ním krasavice v zástěře se stejně rozmáchnutými rukama, v nich prášek do pečiva. K tomu básnický, byť poněkud škobrtavý text:

Jak dirigent na koncertě, když mu všechno ladí, usmívá se hospodyňka KVETU, když jen vidí.

Do cukroví, do pečiva prášek KVETU dává, úspěch pak má zaručený, je to dobrá rada!

Jistě se ptáte, proč zde uvádím městského továrníka a firmu KVETA. Má to hned dvojí opodstatnění. Továrník František Matějka jezdil ve čtyřicátých letech pravidelně do Bělohradu jako lázeňský host a doprovázela ho jeho dcera, v té době milá a hezká studentka, jmenovala se KVĚTA!

Dnes po šestašedesáti letech můžeme tehdejší nadšence obdivovat, někdy se shovívavě usmívat, divit se a sčítat, co je nenávratně pryč a co se naopak rozvinulo a rozšířilo.

Jiří Vacek, foto: archiv novopackého muzea

VE FINSKU

SE KAŽDÝ SMĚJE

Před sedmi lety mě vítr zavál do jedinečné krajiny uprostřed severního Atlantiku, na Island. Tady, v zemi „ohně a ledu“, jsem na stavbě tunelu strávil více než tři roky.

Na podzim roku 2011 mě opět do-foukl „severní vítr“ do Skandinávie. Ve finských Helsinkách jako stavbyvedoucí české firmy více než rok a půl pracuji na výstavbě západní části metra do nedalekého města Espoo.

Stavba tunelu probíhá z nemalé části pod hladinou moře. Ražba je náročná především podmínkami, ve kterých se realizuje. Extrémně pevné skalní horniny a slaná mořská voda komplikují naše práce. I přesto jsme těsně před zdárným dokončením celého projektu.

Samotné Helsinky mě zprvu nikterak neočarovaly. Možná to bylo způsobeno tím, že jsem přijel do nevlidného, deštivého počasí. Ubytování v Helsinkách je však bezvadné, stále bydlíme téměř v lese a přitom ve městě. Připadá mi to jako takové větší Hrabalovo Kersko. Deštivý podzim rychle vystřídala zima. Ta finská je dlouhá, tmavá, bohatá na sníh a velmi mrazivá. Někdy sněží nepřetržitě celé týdny a ulice se nestačí udržovat. Rtuť teploměru je hluboko pod bodem mrazu. Pravda je však taková, že i přes všechny tyto skutečnosti jsou Finové obrovští sportovci, hlavně lyžaři a hokejisté. V zimě najdete v samotných Helsinkách na tři stovky upravených běžeckých tras, které jsou osvětleny a denně strojově upravovány. Zimních stadionů je po městě spousty, každý má vedle sebe ještě extra ledovou plochu. Tady snad bruslí všichni. U stadionů jsou velké bezplatné šatny, vytápěné klubovny a sprchy. No zkrátka pro nás něco nepředstavitelného.

V hlavním městě Finska je vše pečlivě upravené, čisté a hlavně: Lidé se tu smějí. Určitě si dovedete představit, jak vypadají Pražáci ráno v metru nebo tramvaji. Pro srovnání se jedte podívat do Helsinek. Obyvatelé jsou přátelštější, nejsou zdaleka tak chladní, jak se to o nich říká. Nás si sice pletou s Rusy, ale když Finovi vysvětlíte, že jste z Čech, tak hned každý ví. Znájí naše hokejisty, Prahu a prezidenta Havla, některé naše spisovatele a filmové režiséry. A také naše pivo. Finové mají k alkoholu vůbec vřelý vztah a je zážitek vidět, jakým způsobem si dovedou se sklenicí piva užívat sauny. Ve městě naleznete spousty českých hospod, přímo v centru je legendární restaurace Vltava, dále pak lidová hospoda Milenka, Vzpomínka a nakonec třeba i Zetor.

V Helsinkách určitě stojí za návštěvu mnoho turistických lákadel a atrakcí. Senátní náměstí a neoklasicistní Dóm, hlavní třída a nákupní centrum Esplanadi, prezidentský palác, tržnice Kauppahalli v centru a zejména pak nedaleký přístav, z něhož denně vyplouvají obrovské trajekty. Do Stockholmu, Petrohradu, Rostocku, hlavně do Tallinu. Ne nadarmo se totiž říká, že nejhezčí finské město je estonský Tallin, středověké město, taková menší Praha a výlet tam a zpět včetně prohlídky města zabe-

re necelý den. Denně tímto směrem míří tisíce lidí nejen proto, aby zhlédli krásný Tallin, ale také proto aby, využili bezcelní zóny k nákupům.

Zpátky však do Helsinek. Na olympijský stadión, kde triumfoval náš Emil Zátopek. Ten je stále pro Finy nehynoucím atletem. Doporučuji i návštěvu hokejového utkání ve slavné Hartwall aréně, jež je z části postavená ve skále. Nikoho ze sportovních fandů nepřekvapí, když na stěně a pod stropem haly uvidí dres Otakara Janeckého.

Ale Finsko nejsou jen Helsinky. Starobylé Turku, město, kterým na rozdíl od ostatních měst protéká řeka, působí tak trochu jako by nebylo ani finské, spíš jako vytržené odtud z kontinentální Evropy.

Lahti, další z velkých měst zhruba 200 km severně od Helsinek. V Lahti vybudovali skokanské můstky téměř na rovině, žádný kopec tam nenajdete. Za návštěvu stojí i další města - Tampere, Hamenlina, a třeba Porvoo, se svými úžasnými starými dřevěnými domky.

Finsko je velká země. Na severu je tzv. Laponsko. Přiznám se, že až tak daleko jsem nebyl, je to za polárním kruhem. Snad se při troše volného času podívám i tímto směrem. Také proto, že je tam i pár vyšších kopců. Protože jinak celé Finsko je jedna velká rovina, skoro jak u nás u Kolína. Mnohdy jedete a jedete a před vámi nic než rovina, lesy nebo jen nízké břízky, sem tam skály a jezera. O Finsku jako o zemi „tisíce jezer“ se dočtete v každém průvodci. Je to pravda. Malá, střední nebo rozsáhlá jezera jsou ve Finsku téměř všude. A hlavně pak zmíněné lesy. Někdy se vám zdá, že celé Finsko je jeden velký les. Léto je krátké a poměrně teplé. Proto mnozí Finové jezdí na lodích po jezerech, rybaří a koupou se. Zajímavostí je, že Finové téměř nesbírají houby, považují je za špinavé, jako za něco nečistého. Mají ale fantastické marmelády z borůvek, brusinek nebo malin. Velmi oblíbené jsou speciální sobí sýry, které potírají těmito marmeládami. Chutnají výtečně. Pak hlavně ryby. V přístavech se dá koupit nepřeberné množství čerstvých ryb, každý den rybáři přivážejí nové a nové. Přímě před vámi je dokážejí nafiletovat a vy máte jistotu absolutně čerstvého masa. Odvážnější zákazníci si mohou koupit i medvědí maso, v obchodě je běžně k dispozici.

Finsko je bohatá země, ale pro nás dost drahá. Ceny některých potravin v obchodech jsou o mnoho vyšší než u nás. Alkohol je extrémně drahý a koupit se dá jen ve specializovaných obchodech a to jen po omezenou dobu. Koupit si pivo na ulici nebo nedejbože na benzínové stanici, nepřichází vůbec v úvahu.

Návštěva bazénu, fit centra, bruslení na stadionu, lyžování v upravených tratích, fotbal na umělé trávě jsou zdarma. To je samozřejmostí.

Čecha fascinuje i provoz na finských silnicích. Dálnic je ve Finsku poměrně mnoho. Řidiči jsou jiní, ohleduplnější. Nikdy se nám nestalo, aby na nás někdo troubil, nebo nám dokonce nadával.

Finsko bylo řadu let historicky pod ruskou, ale také švédskou nadvládou. Řada lidí zde mluví švédsky a samozřejmě všichni anglicky. Dopravní cedule jsou psány sice ve finštině, ale pod každým nápisem je švédský dodatek.

Co se týče práce na úřadech, bankách, poštách,

finančních a sociálních úřadech, pojišťovnách a zdravotních zařízeních, tak vše je zde perfektně organizované, vše dokonale funguje a s každým se domluvíte anglicky. Nikde není cítit nedůvěra nebo korupce. Několikrát se nám stalo, že jsme potřebovali s něčím pomoci, stačilo jen zavolat, slušně požádat a druhý den jste měli na stavbě co jste potřebovali, kolikrát nebylo ani třeba objednávky, stačilo se jen usmát. Když vám v servisu něco půjčí, nějakou náhradní součástku za stovky EUR, tak jen mávnou rukou a řeknou: „Vrátíte nám to, až budete moci!“ Rozumíte tomu? Zkrátka Fina ani nenapadne, že by ho někdo chtěl podvést, že by mu někdo něco chtěl ukrást!

Líbí se mi, jaké mají lidé před svými domy malé zahrádky, jen tak bez plotu, žádné dvoumetrové zábrany, maximálně živý plot, perfektně střížený. Dřevěná branka jen tak ledabyle mezi stromy. Před domkem o strom opřené kolo, vedle dětské hřiště, po kterém běhají zajáci a lišky, fotbalové branky, po kterých zase skáče veverka. Vše v souladu s přírodou. Krása a čistý vzduch.

Jen ta řeč mi nejde do ucha, finština je těžký jazyk. Znáám sotva pár slovíček a ještě k tomu špatně. Když jsem byl před časem v Budapešti, tak mi i ta maďarština, podobná finštině, přišla hezcí. Procestoval jsem řadu zemí, každá je jiná, odlišná. Každá má něco svého. Mně se obecně celá Skandinávie moc líbí. Norsko je úžasná země s krásnými horami a fjordy, švédský Stockholm vás okouzlí a dánská Kodaň udiví. Ale pokud někdo chce vidět modrou oblohu, rozlehlé lesy a tisíce jezer, tak ví, kam má zamířit...

A co dál je ještě Finsko? Samozřejmě sauna! Snad každý domek má svou vlastní saunu. Pro umocnění efektu kamna každých 5 minut polévají vodou, pára vás pak páli až v nose. Ale kdo si na pravidelnou saunu zvykne a třeba týden vynechá, tak mu pak její návštěva moc chybí. Saunování a sport vůbec je ve Finsku na denním pořádku. Každý tady běhá, jezdí na kole, hraje hokej nebo lyžuje. Znáám spousty lidí, kteří jezdí do práce na kole, v létě, v zimě. Opravdový zážitek je být v centru dění na slavném lyžařském stadionu Palloheina v Helsinkách, kde je denně tolik lidí, že se to nedá ani spočítat.

A víte, co je na tom všem to nejhezčí?

Každý se tam usmívá...

Pavel Čeliš, foto: autor

ZAHRANIČNÍ STUDENTI NA BĚLOHRADSKÉM ZÁMKU

Korejští, řečtí a španělští studenti před bělohradským zámkem.

Historie bělohradského zámku je dobře známá, Listy se jí v minulosti věnovaly několikrát, známá už tak nejsou léta poválečná, potažmo „poúnorová“ (únor 1948 - začátek doby temna). Začátkem padesátých let tu byla škola lesnická s internátem i škola rolnická s internátem, pokud moje paměť sahá. Mohu se mýlit a rád se nechám poučit, najde-

li se lepší pamětník. Jedno vím ale naprosto přesně, v zámku byl také „státní kurs pro přípravu pracujících na vysoké školy“. A ne ledajaký. Studenty tu byli cizinci, konkrétně Řekové, Italové, Španělé a Korejci - severní. Byli to vesměs mladí lidé - mládež a jejich prvořadým učivem byla čeština, český jazyk. No a proto, že mladí jsme tenkrát byli i my,

občas jsme s nimi hovořili a také oni měli zájem. A proč takové národnostní složení? V Koreji se válčilo, protože ta severní už tenkrát přepadla s pomocí Číňanů jih. Co se týče Evropanů, jednalo se o země, kde krátce po válce byly relativně silné komunistické strany. Shrnutí, jednalo se o jakýsi proletářský internacionalismus v praxi.

Byla to tenkrát zvláštní doba, měnilo se všechno, ale psát o všem, to by dalo moc práce a málo lidí by tomu možná věřilo. Jen pro zajímavost, kdo pamatuje např., že všechny linkové autobusy a nákladní auta dostaly ze dne na den

novou barvu – khaki, vojenskou? Na obloze v té době nepřetržitě kroužily proudové stíhačky MIG 15, stejné jako ty, co nad korejským poloostrovem válčily s americkými F 86 SABRE. Tam to byly vůbec první souboje proudových

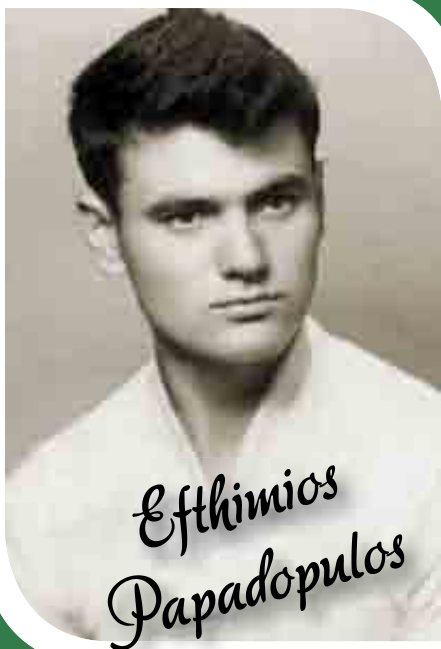
letadel v historii. Už mnohokrát jsem si vzpomněl na korejského chlapce, který rukou ukazuje na letišti miga nad bělohradským náměstím a ten mi řekl: „To jsou letadla míru,“ Chudák, to ještě nevěděl, že za 60 let bude vnuk Kim Ir-sena Kim Čong Un hrozit raketami s atomovou hlavici nejen bratrům na jihu, ale i Japoncům a Americe.

Ale k věci. S Láďou Stuchlíkem jsme jednoho dne navštívili okresní archiv v Jičíně, abychom si na celou tu mezinárodní akci v Bělohradě tak trochu posvítili. A tady jsme skutečně mohli vyhledat hromadu dokumentů a vše podstatné, co nějak souviselo s přípravou, organizací a průběhem onoho státního kursu. Podělíme se s vámi jen útržkovitě s tím, co je podstatné nebo zajímavé.

Veškerá korespondence v dané věci byla vedena mezi MNV Lázně Bělohrad, KNV Hradec Králové, ONV v Nové Pace a Ministerstvem školství, věd a umění v Praze. Konečným výsledkem pak bylo, že KNV shledal zámek jako způsobit a na různé opravy a potřebná dovybavení bude potřeba částka 2 332 100,- Kč. Ministerstvo zemědělství dostalo na vědomí, že rolnická škola se pro školní rok 1952 – 53 ruší

*Stojící: Jaroslav Haman, Radek Ulvr, Otakar Svoboda, Karel Ulvr, Ladislav Forman, Stanislav Coufal, (?),
dole: Vlastimil Knap, Karel Stránský, František Ježek, Efthimios Papadopoulos*

Eftimios
Papadopoulos

a 1. 9. 1952 se zde zřizuje nový státní kurs. Ministerstvu zemědělství bude náhradou zajištěn jiný objekt. Nově zřízený kurs bude mít podle nově provedené dislokace 90 – 100 posluchačů.

Na základě vzájemné dohody mezi KNV a MNV z července 1952 pronajal MNV v Lázních Bělohradě školskému referátu v Hradci Králové zámeckou budovu bezplatně.

Zámecká budova pak byla bez přítomnosti zástupce MNV převzata KNV soudružkou Čáslavovou, byla zbořena některá kachlová kamna, aniž by byl požádán o souhlas MNV, v jehož majetku se budova nachází a za kterou je zdejší MNV zodpovědný. Jedná se asi o 8 – 9 kamen. (Pokud vám někomu tato věc připomíná něco z českého filmu „Vážení pánové ano“ z roku 1989, jde o podobnost čistě náhodnou).

MNV v Lázních Bělohradě píše školskému odboru ONV v Nové Pace: Dne 2. 8. 1954 žáci korejské třídy B vykonali maturitní zkoušku a 31. července odjeli do Mariánských Lázní do objektu „ODKAZ ÚNORA“ na rekreaci. Tím skončil jejich pobyt v Lázních Bělohradě. Následuje seznam 22 žáků: Če KI-ok, Če Kun-sok, Ho Kvan-sok, Kim Pjong-jul atd.

Pro zajímavost tu mám také sdělení Rady KNV v H. K., odbor školský, osob. odd. Uvádíme to jako důkaz, že nejen v kapitalismu, ale i za diktatury proletariátu nebyly vztahy pracovníků se zaměstnanci vždy ideální:

Jedná se o zaměstnance internátu, kteří chtěli setrvat v zaměstnání.

Soudružka L. umí obstojně vařit, během působení u nás odvykla kantýnskému způsobu vaření, ale bude potřeba ji držet, aby do těchto zlovyků zase neupadla. Neovládá přípravu moučníků a je zapotřebí připomínat jí pravidla hygieny. Má sklony k rozhojňování svých příjmů z přidělu vydaných jí na zpracování a musí být v tomto směru hlídána.

Soudružka K., uklízečka, pracovala u nás jako kuchyňská pomocnice, myslím, že lepší bude jako uklízečka. Nebude-li ovlivňována jinými, bude dobrá pracovnice.

Soudružka M., uklízečka, pracovala přechodně i v kuchyni. Nebyla by špatná pracovnice, ale já bych ji v kolektivu nenechala. Neustále nespokojená, narušovala pracovní morálku a vyvolávala tím časté bouře nespokojenosti.

Zahraniční studenti z bělohradského kursu nakonec nastoupili na 12 různých vysokých škol, mnozí zůstali, našli si zaměstnání, pracují a žijí většinou s rodinami u nás. A dodnes stále vzpomínají na Bělohrad. Jednoho jsem dokonce měl tu čest osobně poznat. Dipl. Ing. Eftimios Papadopoulos. Zemědělský inženýr po roce 1990 založil cestovní kancelář „VTT“, kterou nyní vede jeho dcera Andrea Papadopulu. Tady jsme se také sešli a bavili se hodně dlouho. Sešli jsme se den poté, co oslavil své osmdesátiny a stále slouží jako průvodce českých turistů po Řecku, řeckých ostrovech a Kypru. První věc, o kterou mě požádal, abych všechny bělohradské pozdravoval a vzkazuje všem, ať si váží toho nádherného kraje, kde žijí a šetří si ho. Bělohrad mu přirostl k srdci a protože má ohromnou paměť, dlouho vzpomínal. On tu byl v letech 1953 až 1955, hrál fotbal za Bělohrad i za Horní Novou Ves. Vzpomínal na lidi kolem fotbalu, na Honzu Frolíka, Frantu Černocho, Vaňuru a dokonce věděl, že paní Vaňurová měla tu cukrárnu na náměstí. Nezapomněl ani na karnevaly v Bažantnici a tancovačky.

Říkal: V Horní Nové Vsi, tam byla nějaká textilka a pracovaly tam Slovenky, a když byla zábava, všechny chtěly tančit se mnou.

Pan Papadopoulos byl v Bělohradě a dokonce s manželkou tuším předloni a byli velice spokojeni. Všechno zajistila „hodná a šikovná paní v přijímací kanceláři, myslím že se jmenovala Martina“. Ptala se mě, zda chceme Grand, říkám ne. Tak Karlušku? Ne. Chceme Janečka. A měli jsme nejlepší pokoj. Dnes žijí manželé Papadopulovi v Říčanech u Prahy.

Takže pan Papadopoulos všechny, kdo ho pamatují, nejen pozdravuje, ale kdyby někdo zatoužil po dovolené v Řecku, má se obrátit buď na CK VTT v pražské Ječné ulici (to je ta rovná dlouhá, co spojuje Karlovo náměstí s nám. Míru na Vinohradech) a nebo přímo na něho, kontakt k dispozici v Bělohradských listech. Každému Bělohradákovi by pan Papadopoulos určitě zajistil a poskytl exkluzivní služby.

Já sám jsem neměl možnost pana Papadopulose za jeho pobytu v Bělohradě poznat. Shodou okolností jsem podstatnou část té doby byl na vojně. Jsou to někdy paradoxy. Je 26. dubna 2013, 01:15 hodin a končím.

Jaroslav Kugler;

foto: archiv Eftimiose Papadopulose

MÍSTNÍ NÁZVY V PROSTŘEDNÍ NOVÉ VSI, JAK SE ZRODILY A PŘÍBĚHY K NIM SE VÁŽÍCÍ

Na Stejskalce

Při severní hranici Prostředního dílu s H. N. Vsí, mezi Poplužskou cestou a ulicí V Japonsku, jsou k jihu se svažující pole nesoucí již odpradáva pojmenování Na Stejskalce. Náš rodák K. V. Rais vznik pojmenování vysvětluje podle „stýskání si“ bělohradských měšťanů nad ztrátou políček, která v tomto prostoru kdysi měli. Však není tomu tak, ale toto pojmenování polím zůstalo po hospodáři Stejskalovi, který na těch polích hospodařil ještě za války třicetileté a který v jejím průběhu zahynul anebo svůj grunt pro víru opustil. V r. 1670 pak na pozemcích tohoto statku vznikly chalupnické usedlosti dnešních čp. 21, 23 a čp. 24. Geneze názvu je stejná jako u pojmenování brtevského Holatovska, o němž jsme psali již dříve.

Jak jsme četali v Prostředňáku

Už jsme psali v Bělohradských listech o tom, jak malý Pepík Odlů, pozdější vojenský pilot, kopal s kamarády na plácku v Prostřední Nové Vsi. I o tom, že tady hráli fotbal takové hvězdy bělohradského velkého fotbalu jako Jarda Weinbauer, Láďa Vích i Jirka Styblík. To je pravda pravdoucí.

Ten plácek uprostřed Prostřední Vsi byl centrem všeho dění. Dokonce se tady konalo velké cvičení hasičů a sokolů. Někdy ve třicátých letech, už hodně a hodně dávno. Pojďme ale zpátky, do ne tak dávných časů.

S prostředňáckým pláckem sousedil pan Makovička. A ten by nejraději balón, který k němu na dvorek přilítnul, hezky položil na špalek a sekýrou udělal klukovskému čutání rázný konec.

Jinak Lojza Procházka, jenž začátkem padesátých let krátce vedl celou místní tělovýchovu. Ten rozvážně seděl na schodech baráku nad pláckem a klukům radil a fandil. Už uplynulo mnoho vody i nás kluky, co jsme se s Weinbauerem, Víchem, Styblíkem i nás kluky, co jsme se s nimi učili kopat, vyměnili kluci o pár roků mladší. Mezi nimi i Miloš Zinecker, vnuk Lojzy Procházkového. Miloš si jen tak občas na plácku čtal s mičudou a partnerkou mu byla jeho babička.

Nejednou se ozval třískot rozbitého okenního skla. Děda Procházka na Miloše rozzlobeně přilítl: „Cos to vyved, kluku zatracená!“

„To já ne, dědo! To babička!“

Babička Božena Procházková, která bodlem, tím nejjednodušším kopem, takovým typicky „ženským“, parádně trefila jejich kuchyňské okno. Narodila se 11.11. 1911. Kromě devítky, samé jedničky...

Na Ostrově

Ostrovem bylo nazýváno prostranství pravého břehu Javoroky na samých jižních hranicích P. N. Vsi, přesahující ještě mírně do katastru bělohradského. Bylo to prostranství ve tvaru připomínající čočku, délky asi 130 m a omývané vodou potoka Javoroky na východě a vodou dnes již dávno zrušeného mlýnského náhonu na západě. Náhon začínal v Prostředním díle hned nad splavem, kde vytékal z potoka a směřoval doprava k silnici směřující k H. N. Vsi. A právě tam náhon a potok tvořil severní špičku Ostrova. Odtud náhon probíhal hned pod okny dvou domků čp. 37 a čp. 42 rodiny Čerovských, které jako první v tomto prostoru byly postaveny a jejichž průčelní stěny směr náhonu kopírovaly. Proto jsou dnes tak nezvykle odkloněny od silnice. Před domkem Čerovských čp. 42 náhon pod mostem přetínal silnici a dále probíhal místy pod okny dnešního pečovatelského domu, pod okny stavení Huškových a dále vedl k zámku a až na D. N. Ves. Na jihu v zahradě pozdějšího hostince U Lípy byla jižní špička Ostrova. To proto, že tam se Javoroka naráz rozšířila doprava do zahrady a vytvořila jakýsi záliv a přiblížila se k náhonu. V těchto místech byl zřízen přepad pro udržení stálé hladiny vody v náhonu. Odtok vody se vracel do Javoroky a tím byl ostrov ze všech stran vodou uzavřen.

V tomto prostoru Na Ostrově, kde byly jen kameny a čas od času zde sídlili potulní komedianti, pak v r. 1888 postavil pekař Antonín Vlach dům čp. 44 s pekárnou. No a výstavba domu, pozdějšího hostince U Lípy, byla dnes již neznámým posměvákem komentována slovy: „Jeden blázen staví na ostrově a druhý pod hrází!“ Výrok, který se týkal pekaře Antonína Vlacha a mlynáře Josefa Kotyka stavějícího nový zděný mlýn pod hrází již vysušeného Řečického rybníka, pak dlouho koloval po Bělohradě. A proč blázní? Snad proto, že oběma hrozilo vytopení při povodních.

Nezbývá než dodat, že v právě popsané pekárně u Vlacha se pekařem vyučil a nejprve svoji pekařskou živnost provozoval František Čerovský, dědeček „Šanty“, majitele oblíbené vinárny U Neptuna.

Fajfroví a Lípa na Ostrově

Hostinec Na Ostrově po Antonínu Vlachovi převzal jeho zeť Vilém Kolář. Po něm měl pronajatý hostinec, snad na třicet let, Jan Fajfr. Vysoký pán s mohutným plnovousem, o němž dodnes nikdo neví, odkud k nám do Bělohradu vlastně přišel. V neděli po obědě jsem chodil tátovi se žlutým květovaným džbánkem pro tři točená piva. Nejdřív k Vovsovým Na Špici a když tuhle hospodu zavřeli, tak k Fajfrovým. Mezi štamgasty Fajfrových patřil i pan Šřoviček, co rozvážel uhlí. Káru s koníkem „zaparkoval“ do stínu vysokého bezu, který rostl hned proti hospodě. Když po třech hodinách od Fajfrů vyšel, koník svého unaveného pána dovezl v pohodě domů. Vedle hostince a strojního zámečnictví Čeřovských byl náš lyžařský a sáňkařský kopeček - Fajfrák.

Pak patřil hostinec do mohutného sdružení RaJ a změnil název na restauraci U Lípy. Ze staré hospody udělal doslova perlu místního pohostinství Novopačák Evžen Bohun. Kdo nechodil v té době do Lípy, jako by neexistoval. Tady má hlavní stan Ski-Club, třicátka tehda mladých borců v čele s Martinem Rainem.

A sem do Lípy přivezl z Bílovce Jirka Lelek počátkem sedmdesátých let minulého století později velmi populární pití, které vypadalo jako lak na rakve a které už dávno Moraváci znali - FERNET!

Pozdrav z Japonska

Jednou, když jsem byla ještě malá a bydleli jsme v Japonsku, nám domů přišel dopis. Bylo to takové malé psaníčko, psané modrým inkoustem, ale bylo na první pohled něčím zvláštní. Držela jsem ho v ruce, otáčela na všechny strany a v duchu se ptala, kdo nám to píše. Rukopis mi byl povědomý, a protože jsem byla hodně zvědavá, dopis adresovaný mému tátovi jsem otevřela a četla: Milá Vlasto, Karle a děti...

Ale takto své psaní vždycky začínala naše babička ze Vřesníku, říkala jsem si. Otočila jsem stránku dopisu, koukla na poslední větu a tam skutečně stálo napsáno: S pozdravem vaše babička.

Ale vždyť ona před třemi měsíci zemřela, o prázdninách jsme ji pochovali! Tak znovu kouknu na obálku a teprve teď si uvědomím, že je celá posetá razítky. Snad jsem se je rozluštil, ale vůbec mi to nejde. Jsou to nějaké znaky, až teprve dole na zadní straně spatřím čitelné české razítko a vedle něho velkým písmem psané JAPAN.

A teprve teď mi to všechno došlo! Naše babička, která přece moc dobře věděla, že bydlíme v bytech, které před sto lety dal pro své zaměstnance postavit továrník Jina a říká se jim Jínovy byty, a že se nacházejí v Japonsku, pojala naši adresu skutečně netradičně!

Velkým písmem na obálku vymalovala: Pan Karel... Jínovy byty Bělohrad - Japonsko

A tak babiččino dopis obletěl celý svět. Pobyl v Jugoslávii a zatoulal se i za oceán, kam se nikdo z nás nikdy nepodíval.

Jenom babiččino psaní, které nás z tak velké dálky, a snad i z onoho světa, velice mile pozdravilo.

Japonsko a Mandžusko

Japonsko, či V Japonsku je neoficiálně označována ulice, v níž první, tehdy již zděný přízemní domek čp. 27, byl postaven v r. 1900 truhlářem Josefem Najmanem. V r. 1902 pak byly stavitelem Františkem Drahokoupilem postaveny další jednoduché domky pro nenáročného majitele, ty byly opatřeny čp. 52 a výše a ty pak byly rozprodány zájemcům. Protože to byly jen malé, prosté domky, stali se jejich vlastníky občané z řad nemajetných dělníků, či začínajících řemeslníků. **Mandžusko** je pak označována malá ulička kolmo navazující na tu již zmiňovanou na samém jejím konci a i v ní bylo továrníkem Jínou v r. 1904 postaveno 5 přízemních domků čp. 65–69 pro dělníky jeho továrny. V každém z nich byly dva byty pro dvě rodiny bez příslušenství přístupné ze společné síně. Dnes bychom řekli holobyty a i záchody byly jen dřevěné budky na dvorcích.

Domky v tomto novém, řekněme proletářském sídlišti, byly zabydlovány právě v době, kdy začátkem r. 1904 došlo k válce rusko-japonské o Mandžusko v dnešní Číně, v níž Japonci přesvědčivě zvítězili. A právě tato historická událost pak nepochybně byla prapříčinou pojmenování pro obě tyto ulice, i když samotná válka k pojmenování ulic evidentně nestačila. Protože kdyby ano, pak by jedna ulice nesla pojmenování Japonsko a druhá Rusko. A jelikož tomu tak není – muselo přispět ještě něco jiného. Ale co?

Jedno vysvětlení se nabízí, pokud vezmeme na zřetel i politickou situaci v tehdejším Rakousku-Uhersku a v Rusku. Jak již bylo uvedeno, tak vlastníky domků byli převážně dělníci, možná sympatizanti se sociální demokracií, a v té době patrně sympatizující i s ruskými dělníky a i bolševiky, s nimiž odsuzovali jednání cara. Ten totiž v lednu r. 1905 nechal v Petrohradě vojskem postřílet přes tisíc poklidně demonstrujících dělníků včetně dětí. A protože bolševici nepokryté z politických důvodů přivítali porážku Ruska v Mandžusku, přivítali ji i ti naši straníci revoluce. O politice doma i ve světě bylo jistě diskutováno i v Bělohradě, zvláště u piva, a tak když ti odtud z P. N. Vsi byli ve svých názorech zajedno s bolševiky proti establishmentu v Rusku a nepřímou stranou Japonsku, štváli náramně ty druhé – spíše neoslavistické, mladočeské rusofily té doby. Ti byli bez výhrad na straně slovanského Ruska a pak byl jen krůček k tomu, aby ti rusofilové o těch odtud z Prostředního dílu s despektem mluvili jako o Japoncích, či o těch z Japonska, či Mandžuska. Bylo-li tomu právě tak – Bůh suď.

Nutno však podotknout, že dnes, když politické rozdíly našich předků jsou dávno již zapomenuty, že obě tato exotická pojmenování spíše příjemně doplňují ostatní pojmenování Bělohradska a nezanedbatelně zlepšují orientaci ve městě, a že jistě nejsem sám, kdo jich rád užívá.

Historie Josef Špür,
příběhy: Eduard Čeliš, Lenka Pospíšilová
foto: Ladislav Stuchlík

NAUČNÁ STEZKA K. J. ERBENA

TIP NA VÝLET

Jaro otevřelo svou náruč dokořán a já vás zvou na radostné putování přírodou nedaleko Lázní Bělohradu. „Víte vy vůbec, jak krásně tady máte?“ slyšíme často od lázeňských hostů. „Vy si to vůbec neuvědomujete, protože tu žijete, ale my to vnímáme!“

V Miletíně jsou si toho dobře vědomi, a proto se rozhodli vytěžit z krásy svého okolí a z bohatství historie maximum. Vybudovali naučnou stezku K. J. Erbena. Cenné informace mi o ní poskytl starosta města Miletína pan Miroslav Nosek.

V začátcích byla iniciativa nadšenců z místních spolků a z Klubu českých turistů, byl vyhlášen dotační program prostřednictvím mikroregionu Podkrkonoší. Naučná stezka vychází z Miletína místy, kudy původně chodili lidé na Chroustov a Zvičinu. Částečně se kryje s původní stezkou T. G. Masaryka, vybudovanou ve 20. letech minulého století, po druhé světové válce už ale neudržovanou a zarostlou. Vedla jako procházková trasa z Miletína k bývalému popravišti.

Pracovníci města vykáceli houštiny náletových křovin, zlikvidovali skládku. A co bylo nejobtížnější, s pomocí těžké techniky cestu vyčistili, zpevnili a upravili. Město získalo dotaci od Nadace Partnerství na vysazení dubové a březové aleje a na instalování laviček. V listopadu 2009 si tak jednotliví občané sami vysázeli 20 dubů, a v dubnu 2010 zasadili 250 březek s tím, že o stromy budou sami pečovat. Po terénních úpravách a rekonstrukci cesty zbývalo ještě promyslet jednotlivá zastavení a jejich umístění, připravit texty na tabule tak, aby v krátkosti sdělily všechno podstatné.

Záměr se podařil a naučná stezka K. J. Erbena byla slavnostně otevřena 19. června 2010. Je to jedinečný projekt, vzniklý z nadšení a z lásky k rodnému kraji a k básníkovi z nejmilejších. Tvoří uzavřený okruh o délce 5 km a 10 zastaveních, z nichž první je u Erbenova rodného domku a poslední u miletínské věže. Jednotlivá zastavení jsou zároveň odpočinkovými místy s informačními tabulemi. Ty nás provázejí životem i baladickou tvorbou básníka a spisovatele K. J. Erbena, informují o historii daného místa, upozorňují na místní zajímavos-

ti, jako např. na bývalý hřbitov v blízkosti popraviště, vedou nás mapkami. Proto je možné začít s prohlídkou naučné stezky od kteréhokoli zastavení.

Polednice, první ze dvou krásných soch, které pro Miletín vyřezal z pevného dubového dřeva řezbář pan Jára z Nymburka, hlídá stanoviště č. 2 pod hájenkou. Její mlčení je tajemné a nevyzpytatelné, ale v jejích hlubokých očích není zloba. V nestřeženém okamžiku, když přejdou návštěvníci, odebíhá se o holi napít zhluboka ze studánky a večer si nohy, unavené celodenním stáním, s rozkoší koupe ve studených vodách potoka. Studánka, k níž chodívali kdysi pro vodu dělníci a rolníci z okolí, spočívá na původních základech. Byla zastřešena, obložena kameny a byl upraven přístup k ní.

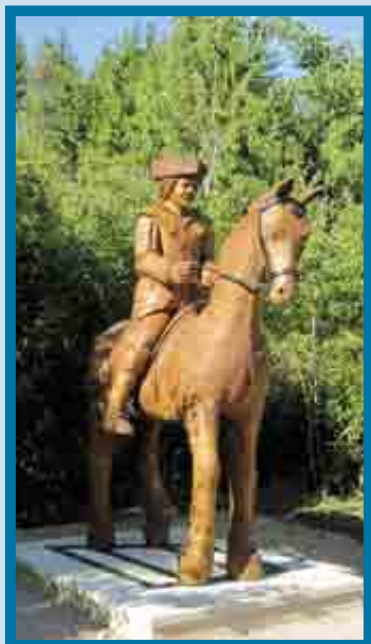
Staré popraviště Na drahách, zastavení č. 3, je opředené ponurou historií. Hrdelní právo bylo městu uděleno už za časů krále Přemysla Otakara II. Snad právě záměr posvětit místo, zkropené krví nešťastných odsouzenců, vedl Hynka Josefa Falgeho, pána na Miletíně, aby sem nechal z Trutnova převést velebnou sochu P. Marie Neposkvrněné, Immaculaty. Stojí tu pod ochranou mohutných lip. Putující turisty tady čeká pohodlné posezení, velká mapa Podzvičinského turistického regionu, přečíst si

mohou podrobné informace o Miletínu. Město tu připravilo ohniště, a sedět za noční tmy u praskajícího ohně je na tomto magickém místě zvlášť sugestivní.

Nahoře pod silnicí vyjel právě z lesa na 4. zastavení bohatě oděný jezdec s pérem za kloboukem. Přitáhl uzdu nepokojnému koni a na chvíli se zastavil, aby se pokochal nádherným výhledem na Miletín. Ostré slunce ho přinutilo přimhouřit oči... Aby mohli turisté sejít k 5. zastavení do Svatojanských lázní lesem a ne po silnici, zamýšlí město využít starou úvozovou cestu, vyčistit ji a zpřístupnit.

Ještě v letních měsících před rokem 1910 byly lázně bohatě navštěvované a v plném rozkvětu. Po jejich zrušení se romantické údolí ponořilo do ticha. Jen potok Bystrý, ženoucí se od Třebihoště k Miletínu, se tu hluboce zařizne do skalní rokle a s hukotem se vrhá do zpěněných virů. Poustevna i dřevěný most ke koupelím byly dávno zbořeny, ale z hloubi skal dál tiše pramení léčivá voda s obsahem skalice, soli, síry, ledku a pryskyřice. K hezoučké kapličky, zářící žlutou a bílou barvou, dál vedou kroky poutníků. Město ji kompletně zrestaurovalo, včetně střechy, upravilo i přístup k vodě. Socha sv. Jana Nepomuckého má údajně podobu K. H. Máchy. Divoké prostředí lesem porostlých skal je jako stvořené pro lesního muže z balady Záhořovo lože.

Březovou alejí se stezka vrací do Miletína. Těžko říct, kdy je tu všude nejkrásněji – v jarní zeleni, v čase bledulí, petrklíčů a sasaneček, v letní vůni teplého jehličí a pryskyřice z borového a modřínového lesa, nebo na podzim, kdy zavoní houby a listů zraje do zářivých barev...

Naučná stezka zakotvila pevně na úbočí nad Miletínem. Duby a břízy, s láskou vysazené, se pevně zachytily země a vyrašily, jsou tu doma. Stezka žije. Jezdí sem rodiny s dětmi, školní výpravy, zájezdové autobusy z celé republiky. Jednou v roce ji pro radost dětem obsadí pohádkové bytosti, putuje tudy turistický pochod K. J. Erbena. Letos v květnu ji prošla už potřetí svatojanská pout' do miletínských lázní. V zimních měsících město rozmístí uje po stezce krmítka i s návodem, čím ptactvo krmit. Od letošního jara se kolem stezky zabydlí i ovečky. A nejen tak ledajaké, ale vzácné a atraktivní ovce vřesové, s hezkými jmény. Dětem pro potěšení a poučení, turistům k obdivu a městu k užítku budou spásat příkré, těžko přístupné terény.

Naučná stezka K. J. Erbena žije svým životem. A co je důležité, lidé si jí váží a chrání ji. Letos má nakročeno k Bělohradu. Město Miletín má v plánu její rozšíření směrem na Červenou Třemešnou a Vrbiny na Byšičky, kolem rybníků pak přes Vlkanov a Miletínek zpět do Miletína. Celková trasa asi 14 km. Máme se tedy na co těšit, ať se Miletínu záměr podaří! A ještě radu – zastavte se před cestou v infocentru Mateřídouška pro list s kontrolními otázkami, po jeho vyplnění získáte pamětní list. Přeji vám všem příjemné putování!

Panu starostovi děkuji za rozhovor.

Antonie Vanišová, foto: Miroslav Nosek

MILÝ PANE STAROSTO,

v tomto týdnu jsme od Vás obdrželi dopis se dvěma výtisky Bělohradských listů. Velmi se nám líbí i grafická úprava a způsob otiskání článků o našem tatínkovi a rovněž celý Váš časopis, který má vysokou úroveň. Moc si vážíme Vašeho seriózního jednání a to o to více, že jsme se s podobným přístupem v pardubických médiích nesetkali.

Ještě jednou Vám moc děkujeme a moc Vás zdravíme.

Eva a Miloš Návesníkoví

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

Městské kulturní středisko připravilo pro letošní letní sezonu program Bělohradského kulturního léta. Máte-li zájem dostávat na svoji e-mailovou adresu podrobnosti a upoutávky na tyto programy, kontaktujte Městské kulturní středisko na mks@lazne-belohrad.cz. Program vám bude elektronickou cestou zasílán.

*Za Městské kulturní středisko
Ladislav Stuchlík*

PODĚKOVÁNÍ ZUZANĚ A MILANOVI HONCŮ

Život bez bariér, o.s. se sídlem v Nové Pace by chtěl srdečně poděkovat Zuzaně a Milanovi Honcům, kteří v restauraci „U Sehnalů“ v Lázních Bělohradě uspořádali dne 9. 3. 2013 Třetí hospodský ples. Rozhodli se výtěžek z tomboly věnovat na dobrou věc. Dne 22. 3. 2013 předali finanční dar v částce 5.300,- Kč zástupci Života bez bariér, o.s. Jitce Fučíkové. Finanční prostředky budou sdružením použity na provoz denního stacionáře v Nové Pace. Každý den do stacionáře dochází 15 převážně mladých lidí s různým druhem zdravotního postižení, kde hlavním programem je pomoc a podpora k dosažení větší soběstačnosti a začlenění do běžného způsobu života. Mezi každodenní aktivity patří také vzdělávání nebo sportovní aktivity. Ještě jednou děkujeme, že nám pomáháte.

Jitka Fučíková

KAMENICTVÍ Veverka

Miletín 250

telefon: 493 693 469, mobil: 603 484 779

KNIHKUPECTVÍ U sv. IGNÁCE, Chelčického 8, JIČÍN,
E-mail: jičin@kna.cz; Tel.: 493 721 967, www.kna.cz

Vám nabízí:

KLÁŠTERNÍ PRODUKTY: bylinkové sirupy, likéry...

KVALITNÍ KNIHY pro děti, studenty i dospělé...

SETKÁNÍ se zajímavými autory...

Chcete se dozvědět více o nových knihách i akcích?

Staňte se členy Bonusového programu KNA,

získáte slevu 8-10% na vše v síti prodejen KNA.

Za vyplněnou přihlášku vám zašleme bonusovou kartu!

Přihláška do Bonusového programu KNA

Jméno a příjmení _____

Bydliště (ulice a čp.) _____

Město a PSČ _____

E-mail _____

Podpis _____

ToneryNapln.cz

Jiří Štefan - PC SLUŽBY

Žižkova 475

(fakturační adresa)

Horní Nová Ves

(e-shop a obchod, dodací adresa)

507 81 Lázně Bělohrad, Česká republika

tel.: +420 608 461 247

e-mail: info@tonerynapln.cz

info@pcsluzby.cz

IČ: 663 16 669, DIČ: CZ8103143169

ISO 9001 a ISO 14001

www.tonerynapln.cz

**KUPON NA SLEVOU
ZE ZÁJEZDU**

**DO RAKOUSKA
NEBO NA ŘECKÝ
OSTROV KORFU**

10%

Vztahuje se i na LAST MOMENT. Kupon platí do 6. 6. 2013. Další podmínky v CK.

**www.datour.cz, www.rakousko-dovolena.cz
www.korfu-dovolena.cz, www.seniorikmori.cz**

Datour

**POBYTY S DOTACÍ PRO SENIORY 55+: Andalusie, Mallorca,
Menorca, Sicílie, Korfu, poznávací Rakousko...**

LM - zahrady

Lázně Bělohrad

kompletní údržba zeleně rodinné domy chalupy areály firem veřejná zeleň

773 211 010 @ l.mecir@seznam.cz

**KLEMPÍŘSTVÍ -
POKRYVAČSTVÍ**

Z&L Kundrát

Lázně Bělohrad

739 013 876, 731 554 243

www.strechykundrat.net

e-mail: strechyl.kundrat@seznam.cz

nasetelevize.cz

Reportáže z Bělohradu a okolí najdete na www.nasetelevize.cz

**KLEMPÍŘSTVÍ
A POKRYVAČSTVÍ**

IMLAUF
LÁZNĚ BĚLOHRAD

KOMPLETNÍ REKONSTRUKCE A REALIZACE
NOVÝCH STŘECH VČETNĚ KLEMPÍŘSKÝCH
A TESAŘSKÝCH PRACÍ, VZDUCHOTECHNIKA.

tel.: **603 541 290**
www.imlauf.eu, imlauf@imlauf.eu

PRODEJ CHOVNÉ DRŮBEŽE

z veterinárně kontrolovaných chovů, které zaručují kvalitu a vysokou užitkovost
13:00 Lázně Bělohrad - nahoře na náměstí

	stáří / týd.	cena
PRODEJ 29. 5. 2013		
Kuřice černé, červené, bílé (nesou bílá vejce), chovní kohoutci	12 - 18	120 - 180 Kč
Kačeny pekingské (bílé brojlerové), Moularden (kříženec pižm.+peking. kachny)	1 - 3	70 - 90 Kč
Kačeny barbarie (franc. hybrid pižmové kačeny), kačeny rouvenské (novinka)	1 - 3	110 - 130 Kč
Husy bílé, husy landenské	1 - 3	140 - 160 Kč
Perličky	1 - 6	90 - 140 Kč
Krůty (kanadské širokoprsé brojlerové)	6 - 8	260 - 300 Kč
Kalimera (selské brojlerové kuře)	2 - 3	90 - 100 Kč
PRODEJ 5. 8. 2013		
Kuřice černé, červené	12 - 18	120 - 180 Kč
Kuřice kropenaté, bílé (nesou bílá vejce)	12 - 18	120 - 180 Kč
Chovní kohoutci	12 - 18	120 - 180 Kč

SORTIMENT, STÁŘÍ A CENA DRŮBEŽE SE MŮŽE LIŠIT DLE AKTUÁLNÍ NABÍDKY.

Drůbež, prosím, OBJEDNÁVEJTE na adrese:

Gallus Extra s.r.o., Pražská 8, 586 01 Jihlava,

telefon: 567 212 754, 567 214 502, mobil: 731 701 331, po - pá 8:00 - 15:00

e-mail: gallusextra@centrum.cz

UZAVŘENÍ DEPONIE

Město muselo uzavřít deponii stavební suti v Horní Nové Vsi u bývalé odchovny prasat. Důvodem je naprosto nevhodná skladba odpadu, který se tam vyvážel. Namísto stavební suti sem občané vozili hlinu s jílem, odpadky všeho druhu včetně shnilých brambor a podobné věci. Prostor bude oplocen a v budoucnu zde bude řízená skládka stavební suti. Znamená to, že odpad bude kontrolován, a co sem nepatří, si budou muset majitelé na své náklady odvézt jinam, například do sběrného dvora či na skládku k tomu určenou. (las)

PIFFERAIOS

Koncert bělohradského flétnového souboru Pifferraios proběhl v pátek 3. 5. ve Fričově muzeu. Nevelký prostor muzea úplně zaplnilo asi 70 posluchačů, kteří vyslechli současně i historické skladby. Soubor Pifferraios se ukázal jako vyspělé hudební těleso, vždyť vystupuje již 17 let. Má za sebou dvě vydaná CD a řadu koncertů a i letos je čeká bohatý program. Vystoupení jsou naplánována například do Prahy, Hořic a Jičína. Jedenáct žen a tři muži se pravidelně připravují každou středu v základní škole. Jejich tajným přáním je vydat vánoční CD. (las)

Autoškola Lejsek

ZAHAJUJE:

nově v Lázních Bělohradě

kurzy autoškoly pro skupiny:

masožravky A1, A do 25kW, A bez omezení

osobní automobily B, BE

nákladní automobily C, CE a Traktory T

zahájení každou středu od 16:30 hod
v budově Základní školy K.V. Raise
Komeriského 95, L.Bělohrad (přezůvky sebou)

dále provádíme:

školení řidičů referentů

školení profesní způsobilosti

kondiční jízdy

Kontakt:

Autoškola Lejsek • Karlova 198, 508 01 Hořice

mob.: 603 869 704 • tel.: 493 621 640 • e-mail: info@auto-lejsek.cz

www.auto-lejsek.cz/autoškola

čerstvé pečivo 7 dní v týdnu

posezení

teplé nápoje

denní tisk

připojení wifi

Prodejní doba
Po - Pá 6,00 - 12,00 So 6,30 - 10,00 Ne 7,00 - 10,00

Lázně Bělohrad, Vojtěšskova ul. 493792573 www.josefydl.cz pekama@josefydl.cz

BĚLOHRADSKÁ KULTURISTIKA

V našem městě máme mnoho dobrých a aktivních sportovců a jsem velmi rád, že se o nich v Bělohradských listech píše. Sport a pohyb by měl být součástí života každého z nás, protože tělu významně prospívá. Nikdy se ale nepsalo o bělohradské kulturistice a to je velká škoda.

Kulturistika je silový sport, ve kterém je hlavním cílem dosáhnout estetické krásy těla. S tím pevně souvisí snaha o dokonalé tělesné i duševní zdraví. Přísloví „Ve zdravém těle, zdravý duch“ je pro kulturistiku obzvláště příznačné. Každý kulturista se zaměřuje na tři oblasti. Trénink, výživu a regeneraci. Svou náročností a šíří má tento sport blízko k životnímu stylu. Nejznámějším kulturistou v ČR je Pavol Jablonický, k současné české špičce patří Tomáš Bureš. Nejúspěšnějším kulturistou našeho regionu je jedenáctinásobný mistr ČR veteránských kategorií a vicemistr Evropy Ivan Horáček.

Klasický kulturistický trénink trvá zhruba hodinu. Obvykle se procvičí celé tělo. Pokročilí cvičenci mohou v jedné tréninkové jednotce odevičít i jen jednu svalovou skupinu, jako jsou např. ramena. Cviků je opravdu mnoho a každý z nich zatěžuje danou svalovou skupinu jiným způsobem. V jídelníčku jsou pak důležité bílkoviny, kvalitní zdroje cukrů, které obsahuje třeba rýže a zdravé tuky obsažené například v ořechách. Snahou je vyvarovat se sladkých a tučných jídel. Neméně důležitý je odpočinek, při kterém tělo roste a sílí.

Členská základna bělohradských kulturistů čítá zhruba třicet aktiv-

ních členů. Současným správcem je Mirek Pospíšil. Naši posilovnu jsou dvě malé místnosti v suterénu bělohradského Sokola. Každý z nás má ke kulturistice jiný přístup, což je dáno věkem, prací, rodinou a dalšími zájmy. Vždy se ale dokážeme domluvit a vzájemně si pomáháme.

Posilovna je místem, kam mohou chodit nejen kulturisté, ale také všichni sportovci, kteří si tak mohou obohatit vlastní přípravu. V západním světě je běžné, že do posiloven začínají chodit děti v době, kdy je přestává bavit prostředí dětských hřišť, a dokonce je navštěvují i početné skupiny lidí důchodového věku. Jsou si totiž vědomi nezanedbatelných přínosů, kterých mohou pod odborným dohledem dosáhnout. Máte-li sedavé zaměstnání a bolesti zad, obvykle je to způsobeno přetížením některých svalových skupin a posilování je jedním z nejlepších způsobů, jak si pomoci. Tělo totiž funguje jako celek.

Rozhodně se nebráníme přijmout nové členy, i přestože se kapacitně blížíme stropu. Odbornou pomoc mohou zajistit já i Jiří Holub, máme za sebou náročné státní zkoušky a vlastníme platnou licenci. Naši společnou snahou je pak popularizace silového cvičení a prosazení se o lepší podmínky k tréninku. Posilovna bělohradského Sokola je k dispozici pro všechny bez rozdílu věku a pohlaví, a proto jestli vás článek zaujal, chcete vypadat lépe, máte zdravotní problémy nebo se chcete dozvědět více o zdravé výživě, tak nás můžete kontaktovat.

TOMÁŠ PONÉR

internetový podnikatel

Ve 13 letech jsem začal cvičit v legendární bělohradské posilovně pana Horáčka. Vůbec nic jsem o tom nevěděl, ale bavilo mě to. Jak šel čas a já se zlepšoval, všiml si mě pražský trenér Vladimír Semerád a pod jeho vedením jsem pro klub KSK Semí Praha získal tituly mistr Čech 97 a mistr České republiky 97 v nejtěžší váhové kategorii nad 90 kg staršího dorostu. (Posilovna ale není jen o soutěžení, je to skvělý doplněk zdravého životního stylu pro každého. Na nic nečekejte a přijďte si začvičit s námi...)

JIŘÍ HOLUB

zaměstnanec lázní
trenér II. tř., instruktor, cvičitel,
certifikát sportovní výživa NUTRIS

Mé první setkání s činkou bylo na základní škole, kde jsme objevili starou, padesátikilovou „cirkusačku“. Otec mi pak pro mé dětské nadšení vyrobil jednoručky a já se poprvé seznámil se svalovou bolestí. Do naší posilovny v sokolovně jsem se dostal přes bojové sporty, asi ve 14 letech. Dnes ve svých 36 letech, po zhruba 20 letech tréninku, přes omyly, chyby a slepé uličky vím, jak důležité je mít v začátcích i v pozdějších fázích někoho, kdo vás vede, rozvíjí ve vás to správné a jak neuvěřitelně komplexní tento sport je. Neboli chcete-li být lepší, studujte více souvislostí, právě tyto získané vědomosti i zkušenosti vás poženou dál tím správným směrem - stále se učím, nikdy se učit nepřestanu. Na otázku, co mně kulturistika dala, odpovídám obráceně. Vzala mně ponocování v barech, špatné stravovací návyky, lenošení, absenci cíle a nechuť studovat nové poznatky, ať už v tréninku nebo ve výživě. Všem, kdo se rozhodnete sám sebe posunout výš, přeji jedinou věc - VŮLI jít si za tím, co si přejete. Kde je touha, cíl, tam je přeci i cesta k němu. V mém případě to teď už jsou soutěže v mužské kategorii nad 30 let.

Filip Simon, foto: archiv kulturistů

GASTON

**Víte, proč se Jiřímu Hrnčířovi,
co kopal v padesátých letech na postu
bělohradského stopéra, říká Gaston?**

V Bažantnici tehdy běhali fotbalisté kondiční štreky. Jirkovi se vedlo a byl pořád na čele. A Jarda Jakoubek alias Babič, podle známého ruského hokejisty, křičí: „Hele, pánové, Jirka Hrnčíř, on běží jako Reif! Jako Gaston Reif...!“ Reif byl známý belgický vytrvalec a závodil s Emilem Zátopkem. Jirkovi Hrnčířovi tahle Jakoubkova přezdívka zůstala dodnes...

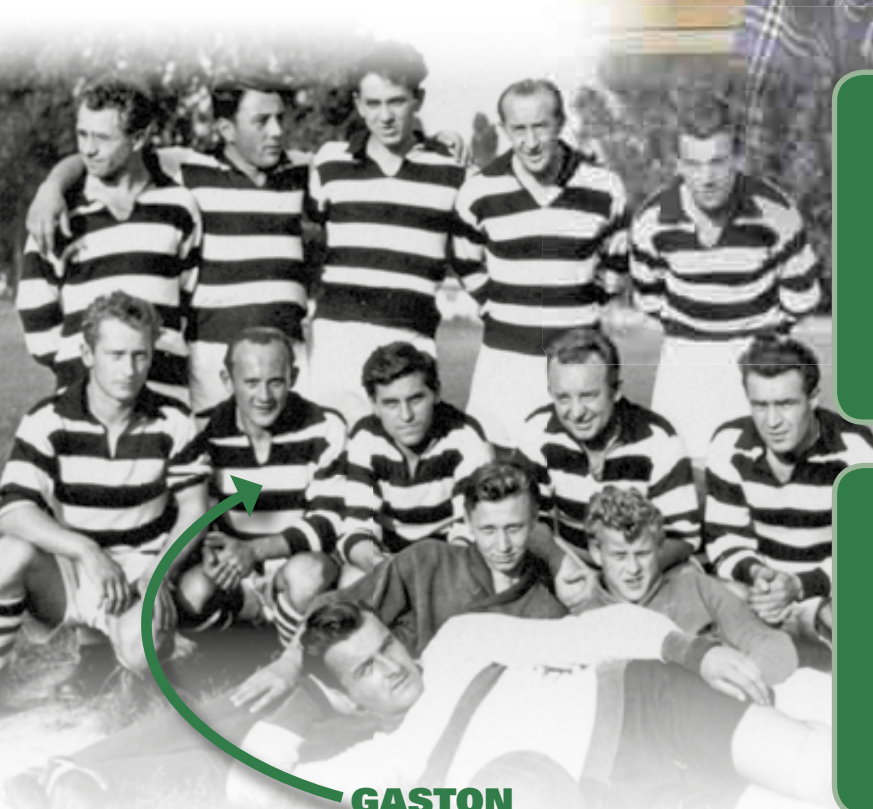
*EČ/2010: Copak mě nevidíš!
Povídka Klípky, strípky*

„Gaston? Dobrý fotbalista. Bojovník, který mohl hrát na jakýmkoliv fleku. V obraně, záloze či v útoku. Jako stopér měl výborný výskok. Málokdo z diváků tomu, při jeho menší postavě, věřil. My jsem ho totiž zdvihali, jako při autu v ragby!“ říká s úsměvem o Gastonovi bývalý spoluhráč a rychlé pravé křídlo Jirka Styblík.

„Se Standou Kuncem vytvořil Jirka Hrnčíř výbornou stopérskou dvojici. A že běhal jako Belgičan Reif, nemůžu zrovna moc potvrdit, já se při běhání většinou za rohem restauračky v Bažantně trenéru Frolíkovi krásně „zašil!“ přiznává legendární miletinskobělohradský kanonýr Josef Pepi Kraus.

GASTON

Jirka Hrnčíř začal s fotbálem s kluky svého věku. Byli to Hornovésáci Jirka Šeps, Honza Beneš, Mírek Vít, Jirka Kotrouš. Z „jeho“ Dolní Vsi mladší kluci: brácha Tonda, Jarka Rychtera, Vašek a Honza Janákoví. Na Dolní Vsi čekali fotbálek tam, kde dnes stojí řada nových rodinných domků, nad hasičárnou. Žákovské družstvo Bělohrad neměl, s velkým fotbalem začal tedy Jirka až v dospělosti. Po vojně už natrvalo zakotvil v prvním mančastu. Zlatá Gastonova fotbalová éra přišla koncem padesátých let. Bělohradská obrana: Honza Frolík, Standa Kunc, kterého vybořil Ouško a Janata získali ze Dvora Králové, Jirka Hrnčíř a Jarka Rychtera byla vynikající. Později přišli i Pepa Stránský, Milda Roudný a Láďa Pech.

„Asi půlku sezony jsem kopal v útoku. A docela se mi dařilo. Ve Smiřicích jsem dal dokonce tři góly, a za půlku sezony osm,“ vzpomíná na své forwardské časy Jirka Hrnčíř, který s fotbalem končí v mladých osmdesácti. To se v létě 1961 přestěhoval do Dubiny, bývalé hájenky Drašarových, kilometr jižně od Lánů.

V lednu letošního roku oslavil Jirka Hrnčíř kulaté osmdesátiny. V neděli velikonoční 31. března se hrálo mistrovské utkání krajského přeboru, nerozhodné derby s týmem Hořic (2:2). O poloce, kdy nad hřištěm u Bažantnice nevelikonočně silně poletoval sníh, dostal Jirka Hrnčíř od výboru fotbalového oddílu malý dárek.

Když jsme šli po tomto utkání Vachkovou ulicí a jeden auták za druhým, jak jezdily z parkoviště, nás předjžděl, Jirka povídá: „Dnes je to jiná doba. Kde jsou ty časy, když jsme obouvali polobotky jako kopačky. Ty jsme pak svázali spolu kličkou a hrdě nosili na rameni. Vypadali jsme jak opravdoví fotbalisté...“

Jirka Hrnčíř nevypadal jako opravdový fotbalista.
On opravdový fotbalista byl.

*Eduard Čeliš,
foto: autor, Ladislav Stuchlík a fotbalový archiv*

ZVONEK

Svěcení a zavěšení zvonu bývá velkou událostí v životě obce. Nejinak tomu bylo letos 27. 4. v Lánech. Před tvářící celé obce byl vysvěcen bělohradským farářem páterem Grzegorzem Puzkiewiczem nový zvonek a umístěn do věžičky zdejší kapličky. Před zraky asi 150 zúčastněných občanů zavěsil zvonář Michal Votruba své dílo do nitra věžičky. Stalo se tak u příležitosti 170. výročí stavby kapličky.

V historii kapličky je to již třetí zvon. První byl pořízen v době, kdy byla kaplička postavena. Zrekvírovan byl za první světové války. Druhý byl vysvěcen 21. května 1923, ten padl za oběť druhé světové válce. Jak řekl při svém projevu hlavní tahoun zajištění třetího zvonku ing. Vlastimil Hrnčíř: „Přejeme novému zvonu jen léta míru a klidu zbraní. Totéž přejeme sobě a našim potomkům.“

Nový zvonek je zasvěcen dvěma světcům, sv. Václavu a sv. Jiří, a tyto patrony přijala obec Lány za své. Cenu 27 000 Kč zaplatilo město Lázně Bělohrad, do jehož správy obec Lány patří. Do věžičky byla umístěna schránka, do které byly vloženy listiny dokumentující dnešní stav obce. Slavnostního zavěšení zvonku se zúčastnili představitelé města, někteří zastupitelé, místní občané a přijela i řada rodáků a přátel obce Lány. V programu slavnosti vystoupil chrámový sbor bělohradské farnosti. Jak řekl ing. Vlastimil Hrnčíř: „Ještě připravujeme na stěnu kapličky umístění pamětní desky padlým z první světové války.“ Za vydařenou akci je třeba poděkovat především Vlastimilu Hrnčířovi, městu Lázně Bělohrad a všem, kteří přiložili ruku k dílu.

(las, pj)

V minulém čísle Bělohradských listů jsme dokončili seriál o kostelích v Bělohradě a v okolí města. Nejsou to však jediné duchovní stavby v našem regionu. Je tu řada menších, ale neméně významných staveb, které naplňovaly duchovní život místních lidí, například kapličky. Pak je tu řada smířčích křížů, božích muk a soch světců, ke kterým se lidé obraceli, aby našli duchovní sílu a útěchu. Jsou dnes výraznými a významnými prvky dotvářejícími naši krajinu. Proto se náš seriál zaměří i na ně. Začneme kapličkami.

Lány jsou poměrně mladou vsí, první zmínka o ní se nachází v Tereziánském katastru z roku 1712. Proto i kaplička má mladou historii.

Kapličku v Lánech si zbudovali občané ve středu své obce v roce 1843. Postavili ji vlastním nákladem a byla vždy majetkem obce. Pravděpodobně byla od počátku zasvěcena svatému Václavu.

V době, kdy byla kaplička stavěna, byl na bělohradské farnosti farářem František Petera. Majitelem panství byl rod Schaffgotschů.

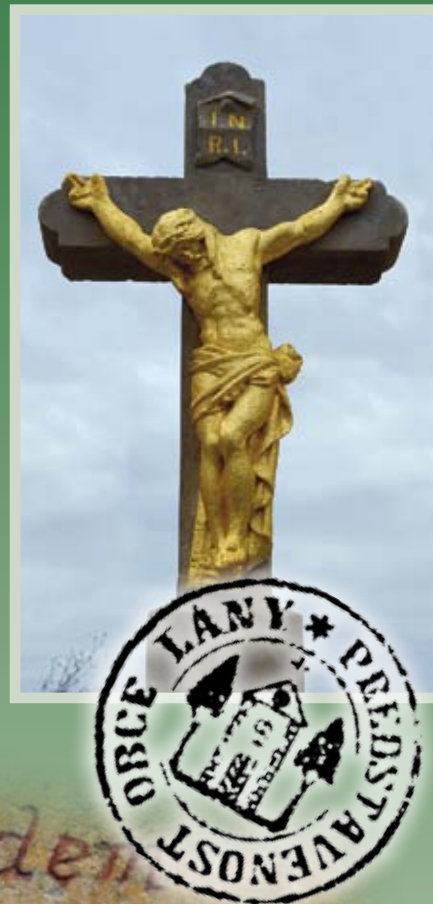
Kaplička je mírně obdélníkovitého půdorysu a je situována nakoso k jiho-východu. Původně měla břídlícovou nebo šindelovou střechu, kterou nahra-

dila střecha plechová. Tu dělal místní klempíř Ladislav Bekr. Vlastní kaple je zděná, novodobě adaptovaná. Věžička je zakončená šestibokým polygonálním nástavcem s lucernou a půlkruhovou stříškou.

Původní dřevěný oltářík s obrazem „Zavraždění sv. Václava“ se nedochoval a byl nahrazen oltářním obrazem Krista se starcem, lemovaným rostlinným dekorem. Výklenky bočních stěn jsou také zdobeny paneau se stylizovaným dekorem a postavami andělů. Nápis „Zůstaň se mnou Pane, neb se připozdívá, stále méně světla už mým očím zbývá“. Tyto malby provedl bělohradský učitel František Koubek v roce 2000 a v roce 2013 je zrestauroval Petr Stuchlík.

V roce 1857 byly po obou stranách kapličky vysazeny dva kaštany. Dostaly se i na kulaté úřední pečetítka obce. Ve středu pečetítka je zobrazena kaplička a po obou stranách kaštany. V mezikruží je nápis „Představenost obce Lány“. Kaštany u kapličky byly odstraněny v roce 1928.

Vedle kapličky stojí kamenná soulptura „Ukřižovaný“ z roku 1899. Autor soulptury není znám. Soulptura je složena ze stylizovaného podstavce zakončeného Ukřižovaným – Kristem na kříži.

Na čelní stěně paty dřiku je třířádkový nápis: Nákladem / občanů Lánských / L. P. 1899. Na čelní straně dřiku je čtyřřádkový nápis: POCHVÁLEN / BUĎ PÁN / JEŽÍŠ / KRISTUS.

Vlastní kříž s ukřižovaným Kristem nese obvyklý titul IN / RI „Jesus Nazareus Rex Judeorum“ - Ježíš Nazaretský král židovský. Hlava Krista s plnovousem a trnovou korunou je výrazně skloněna k pravému rameni.

Kaplička se soulpturou prošly v posledních letech opravami. Kaplička v roce 2000 a letos před slavnostním pověšením nového zvonku v rámci 170 let od výstavby (o svěcení a zavěšení zvonku více na str. 22). Soulptura Ukřižovaný byla restaurována v roce 2002. O oboje se postaralo město Lázně Bělohrad.

Zpracoval Ladislav Stuchlík, foto: autor

Nákladem
občanů Lánských
L. P. 1899

